3811 D

CORREO Argentino Central (Bs. As.)
FRANQUEO PAGADO Concesión Nro. 1585
TARIFA REDUCIDA Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje 20 Arg. pezų metams.
Urugvajuje 5 Urugvajaus pezai.
VISUR KITUR 3 Am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RAŠTUS ir prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIŠKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 316340

Nr. 916 * BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, GRUODIS 28 D., 1950 METAI. Año del Libertador General San Martín 1950 * METAI (AÑO) XXII

LOS ACONTECIMIENTOS DEL AÑO 1950

Al pasar revista a los acontecimientos del Año 1950, ya próximo a finalizar, hallamos el cuadro general poco alientador y sin mejores esperanzas para el año venidero. Si bien es cierto que en los campos de ciencia, técnica y medicina la humanidad ha logrado importantes conquistas, no se ha conseguido tan anhelada paz y estabilidad, sin las cuales la felicidad y progreso de los pueblos se tornan remotos y difíciles.

Revueltas y conflictos armados han estallado en varias partes del mundo, la tensión internacional ha ido en aumento y el temor de una nuevo conflagración mundial es el sentimiento predominante en todas las naciones.

Lituania, Letonia, Estonia y otros muchos paises europeos siguen bajo la ocupación del comunismo internacional, cuyo régimen, basado en terror, violencias y genocidio, trata de extender su dominio a todas las naciones de la tierra.

Dentro de este cuadro sombrio se vislumbra, sin embargo, algo positivo. Los pueblos todavía libres van comprendiendo lentamente y a costa de grandes sacrificios, que la paz y la libertad individual es algo indiviso, vale decir, que es imposible la co-existencia de naciones libres y naciones esclavizadas, puesto que la fuerza que va aniquilando a estas últimas, fuerza agresiva e imperialista en su esencia, tratará de dominar el mundo para arrasar con nuestra civilización y nuestra forma de vivir, pensar y obrar. Esta comprensión ha originado ya una fuerte tendencia de unión entre los pueblos libres para defender sus libertades y su civilización contra la barbarie comunista.

Es de esperar, pués, que esta unión se haga efectiva a la brevedad posible no solo en proyectos, sino en hachos, para que asi las Naciones Unidas pueden emprender la obra de liberación de pueblos y su restitución al mundo civilizado.

Es indudable que en los difíciles tiempos que se avecinan, el Continente Américano desempeñará un papel importante. Cuna de libertades, América está indicada para guiar, con su espíritu joven, emprendedor y resuelto, a las naciones empequeñecidas hoy por discordias internas, desorganización económica y falta de recursos.

OXIGENO — TERAPIA MOKSLO DARBAI

Argentinos „Departamento Cientifico del Centro de Oxigeno Medical" (Pasteur 50, Buenos Aires) paskyré $ 20.000,00 premiją už parašymą mokslinio darbo Oxigeno - Terapia srity.

Mokslinius darbus jau pridevė minėtam konkursui šie Argentinos gydytojai:

Dr. Carlos D. Schiavo, Dr. Mario A. Campagnoli, Dr. Mario I. Pantolini, Dr. Zelam Slutzky, Dr. H. M. Nano, Dr. Eduardo J. Marty, Dr. Domingo Rey ir Dr. Armando O. Tachella Costa.

Medicinos Draugija (Asociación de Medicina y Ciencias Afines) šią žinią prašo paskelbti „A. L. Balse", Argentinoje gyvenančių lietuvių medicinos gydytojų žiniai.

Amerika Niekad Neatsiskirs Nuo Demokratijos

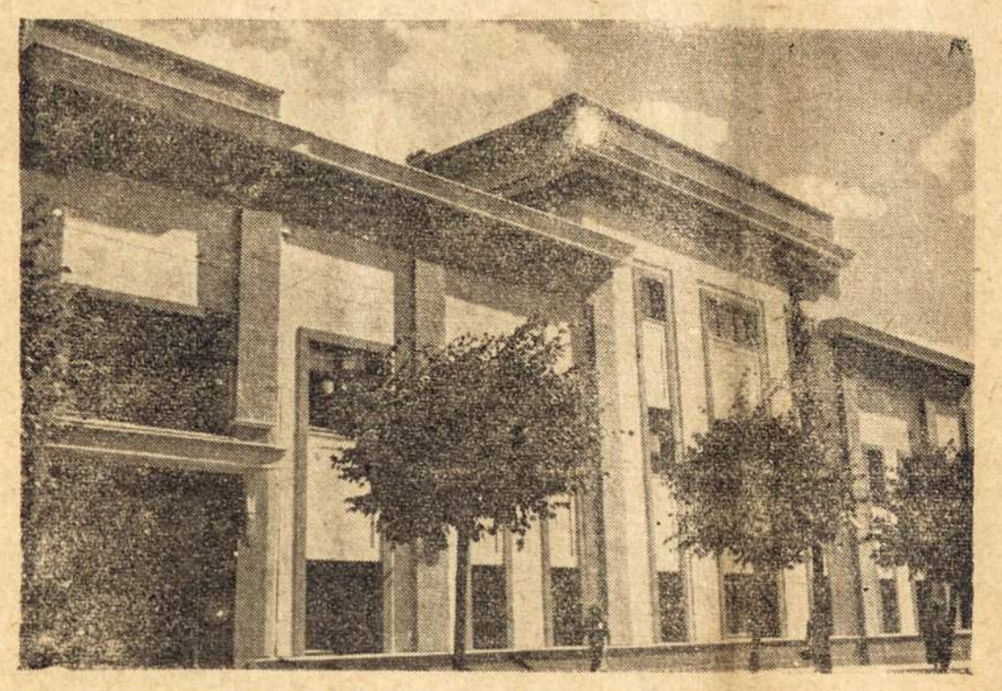

„Varpo" spaustuvės rūmai Kaune, kur buvo spausdinamos „Lietuvos žinios" „Lietuvos Ūkininkas", Lietuvos Enciklopedija ir daug kitų naudingų žurnalų ir knygų. Šią moderniską spaustuvę įkūrė Lietuvos Valstiečiai Liaudininkai, pažangiųjų Amerikos lietuvių padedami. Dabar okupantai šiuose rūmuose įsisteigė savo propagandos centrą.

ARGENTINA PABRĖŽIA, KAD LIETUVA OKUPUOTA

Kada Sovietai okupavo Lietuvą ir aukso kalnus žadėjo Argentinai, kad tik nutrauktų ryšius su Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų Pasiuntinybėmis, okupuotų šalių piliečius oficialės įstaigos čia siųsdavo pas rusus.

Bet rusų „diplomatiškumas" visur vienodas. Argentina greit pažino Maskvos „draugus" ir tik galvos skaudėjimą nuo jų turi. Taigi dabar, kuomet Lietuvos pilietis kreipiasi Argentinos u. r. ministerijon raštu, jau gauna raštišką atsakymą, kad Lietuva yra Sovietų Sąjungos okupuota ir dėl to neįmanoma legalizuoti dokumentų ir t. p.

O ryšius su Lietuva nutraukiant buvo argumentuojama bolševikų pakiš tais „argumentais", būk „patys Lietuvos gyventojai savu noru prisidėjo prie Sovietų". Tiesa, tas pirmutinis „argumentas" oficialiame dokumente paskui buvo pakeistas (JAV ambasadoriui įsimaišius), o argumentuota tik tuo, kad nesant vyriausybės Lietuvoje negalinti veikti ir jos Pasiuntinybė. (Taip „argumentavo" ir Šveicarijos vyriausybė, norėdama prisivilioti J. T. centrą, ko padarymui ieškojo rusų simpatijų, bet taipgi apsivylė).

Šiandien bolševikų smurto aktai paaiškėjo visam kultūringam pasauliui Lietuvos piliečiai Argentinoje randa visas teises, kaip Lietuvos piliečiai, nenorinti nieko bendra turėti su rusiškais okupantais. Legalizavimo vietoje pakanka ministerijos atsakymo, pabrėžiančio, kad Lietuva okupuota.

Argentinoje gyvenanti lietuviai gali gauti savo metrikacijos dokumentus pas Argentinos teisėjus, remiantis dviejų liūdininkų pareiškimu. Visos Argentinos įstaigos juos jau pripažįsta.

Taipgi atlikę reikiamus formalumus metrikacijos dokumentus ir pasus gali gauti iš Lietuvos Pasiuntinybės, esančios Urugvajuje. Pasiuntinio paraša patvirtina Urugvajaus vyriausybė ir Argentinos konsulas Urugvajuje. Šiuo būdu mūsų pasiuntinio iš[illegible] dokumentai [illegible] Argentinos [illegible] įstaigos.

— JUGOSLAVIJOS Bosnijoj ir Hercegovinoj gyventojams dalinami iš JAV gauti miltai ir kiti maisto produktai.

— RUSŲ šnipas Harry Gold Filadelfijoje nuteistas kaléti 30 metų.

— INDOKINIJOJE prancūzai atsiėmė tvirtovę Puthai, nugalėdami sukilėlius.

DIDELI GINČAI KORĖJOS KARO KLAUSIMU

Pusė metų karo Korėjoje amerikiečiams ir jų demokratiniams sąjungininkams kaštavo apie 50.000 karių, kurių dešimta dalis žuvo kovose, kiti tapo sužeisti, paimti priešo belaisvėn arba dingę be žinios bei mirę nuo žaizdų ir ligų.

Materialiu atžvilgiu šis karas Amerikai kaštavo milijarlus dolerių. Amerika su savo sąjungininkais ėjo ginti Pietų Korėjos nepriklausomybę atvirai, o Sovietų Sąjunga slaptai pasijungė komunistinės Kinijos milžiną, kurio milijonine armija išstūmė amerikiečius ne tik iš šiaurės Korėjos, bet vėl įsiveržė Pietų Korėjon.

Esant tokiai padėčiai politiniai prezidento Trumano priešai reiškia savo „gražbilystę". Pikčiausiai prabilo respublikonų vadas, buvęs JAV prezidentas Herbert Hoover. Jis pareiškė, kad demokratija jau pralošė karą Korėjoje ir pataria demokratinei Amerikai atsisakyti nuo savo demokratinių sąjungininkų visame pasaulyje, nesikišt nei į Azijos, nei į Europos reikalus ir ginti vien tik Amerikos krantus.

Hooveris užmiršta, kad savu laiku jis pats vadovavo „A. R. A." (American Relieve Administration) organizacijai ir milijardus Amerikos dolerių išdalino badaujančiai Europai ir Azijai. Hooverio kalbą griežtai smerkia demokratų senatoriai ir pabrėžia, kad persenęs Hooveris reikalauja lygiai to paties, ko seniai siekia diktatorius Stalinas. Stalinas seniai nori, kad Amerika nesikištų į Europos reialus, nes tuomet visa Europa atitektų rusams. „Saugoti vien savo krantus" yra atgyventa idėja, nes moderniški ginklai daro puolimus tik strateginiuose punktuose. Be to, Amerika susirišusi su demokratiniu pasauliu Atlanto Paktais ir bendro gynimosi sutartimis.

Prezidentas Trumanas paskelbė ypatingos padėties stovį Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Visus šalies gyventojus šaukia kovon prieš demokratijos priešus. Vėl milžiniškas sumas paskyrė apsigynimo stiprinimui. Vyks[illegible] Prancūzija, [illegible] JAV, [illegible] pastangos palenkti Kremliaus diktatūrą trečio pasaulinio karo išvengimui.

Viena aišku, kad demokratinė Amerika neatsiskirs nuo savo demokratinių sąjungininkų. Demokratija įsitikinusi, kad Hitlerio - Musolinio ideologas Stalinas žus su visa savo diktatūra, beplėšdamas užsprings, o laimės demokratinis pasaulis.

Europos Tremtiniai Argentinoje

ARGENTINA ĮSILEIDO 26.464 PABĖGĖLIUS IŠ EUROPOS

Nuo 1947 iki 1950 metų pabaigos Argentina įsileido 26.464 karo veiksmais ir okupacijos išvietintus europiečius. Ji įsileido daugiau, negu kuri nors kita Lotynų Amerikos šalis.

Nuo I. R. O. veikimo pradžios iki 1950 metų pabaigos visa [illegible] Amerika įsileido 80.000 Europos tremtinių. Buvo tikėtasi, kad įsileis daug daugiau, nes atvykusieji lengvai susiranda darbą ir netampa niekam jokia našta.

Po Argentinos seka Brazilija, kuri viso įsileido 24.000 tremtinių iš Europos. Venezuela priėmė 15.082, čilėje apsigyveno 4.607. Paskui seka: Paragvajus su 2.248, Perū 2.153, Urugvajus 961, Kolombia 707, Meksika 355, Domininkonų Respublika 343, Kuba 329 ir Guatemala 185.

Argentinon atvykusių Europos tremtinių tarpe yra 4.000 pabaltiečių, maždaug po lygų skaičių lietuvių, latvių ir estų. Didžiuma pabaltiečių yra žemdirbiai, mechanikai ir amatininkai. Apie 10% sudaro aukštą mokslą baigusieji tremtiniai ir laisvų profesijų žmonės. Pabaltiečių vardu atvykusių jų tarpe yra bent 15% senų Rusijos emigrantų, lenkų ir vokiečių, įrodžiusių savo gimimą Pabaltijo šalyse arba turėję kurios nors Pabaltijos šalies pilietybę. Tas mums svetimas elementas visiškai neprisideda prie tautiniai kultūrinio pabaltiečių veikimo.

Rugsėjo mėnesį, 1951 metų I. R. O. likviduos savo veikimą Europoje. Iki tam laikui nori išgabenti iš Europos dar ten pasilikusius 200.000 pabėgėlių. I. R. O. daugiausia vilties turi juos sutalpinti Lotynų Amerikoje ir deda paskutines pastangas leidimų gavimui, o keliones apmoka pati I. R. O.

Yra vilties, kad ir iš likusiųjų 200 tūkstančių daugiausia įsileisianti Argentina, pagal individualius giminių kvietimus arba darbo sutartimis pasiremiant.

BALTIEČIŲ RAŠTAS TRUMAN'UI

Trijų Baltijo kraštų: Lietuvos, Latvijos ir Estijos, apie 1500 žmonių, susirinkę Naujorke, minėjo Latvijos nepriklausomybės šventę, priėmė rezoliuciją, dėkojančią Amerikai už tai, kad ji nepripažino tų trijų valstybių pagrobimo ir prašo dar kartą deklaruoti, kad Amerika nepripažįsta tų kraštų įjungimo į Sovietų Rusiją. Be to, rezoliucijoje prašomas Amerikos Senatas greičiau patvirtinti Genocido arba žmonių užmušinėjimo pasmerkimo konvencijas.

LATVIŲ LAIVAS IŠ ŠVEDIJOS ATVEŽĖ 82 TREMTINIUS

Kalėdas ir Naujus Metus Buenos Aires pietiniame uoste, prie gatvių Pedro Mendoza ir Suarez, švenčia 82 karo pabėgėliai, išplaukę mažyčiu „Elfdalen" laiveliu iš Švedijos uosto Lindham 2 d. rugsėjo, 1950 m., ir pasiekę Buenos Aires gruodžio 22.

Kovoj[illegible] su Atlanto pang[illegible] vo sustoję tik Las Palmas ir Pernambuco. Atvykusių tarpe yra 26 moterys, 18 vaikų ir 38 vyrai: mechanikai, šaltkalviai, inžinieriai, elektricistai.

Laivo kapitonas A. Berzins su žmona Ana G. Rozewicz latviai, kaip lygiai 20 keleivių yra latvių tautybės, paskui seka lenkai, 9 estai, 13 suomių, 6 vokiečiai, 1 danas ir viena židelkaitė, Rifka Spiritus, kurios tėvus, brolius ir seseris Hitleris nužudė Auschwitze.

Savo laivelyje tremtiniai iškėlę Argentinos prezidento ir prezidentienės paveikslus, apsuptus gėlių vainikais. Tremtinių viltis - Argentina, kur yra darbo laisvė ir duona visiems dirbantiems.

Minėtas laivo kapitonas jau anksčiau atvežė iš Švedijos tremtinių transportą „Elsa" iš 66 asmenų. Dabar daromi žygiai pasilikti Argentinoje ir legalizuotis naujo transporto keleiviams. Lietuviškai kalbančių šiame transporte yra 4 asmenys. Jie turi gražias šventes laivelyje, gausiai apdovanoti, tik susirūpinę dėl pasilikimo galimybės.

— BERLYNO ir Brandenburgo Sovietų srities arkivyskupas, Dr. Otto Dibelius pareiškė, kad bolševikai vartoja 1933 metais vartotas nacių priemones pasijungti bažnyčią savo propagandos tikslams.

— JUNGTINIŲ TAUTŲ visuomeninių reikalų komisija nutaré tyrinėti likimą pusantro milijono Japonijos ir Vokietijos belaisvių, naudojamų vergų darbams Rusijoje. Tam tyrinėjimui rusai pasipriešino.

SMARKIAI PLEČIASI GAMYBA ARGENTINOJE

Per pastaruosius pusketvirtų metų Argentinos gyventojų skaičius padidėjo 1.140.000 žmonių. Didžiausias padidėjimas yra naturalaus prieauglio dėka, o immigrantų per tuos tris ir pusę metų Argentinon atvyko ir čia pa[illegible] tik 350.000. Dabar bendras Ar[illegible] gyventojų skaičius siekia 17.2[illegible].000 žmonių.

Didėjant gyventojų skaičiui, turtėja šalis. Ypatingai turtėja inmigracijos dėka, pirmiausia dėl to, kad nereikia auginti žmogaus, bet jis atvyksta užaugęs kitos šalies duona, mokęsis bendro mokslo arba amato kitoj šaly; žodžiu, atvyksta gatava darbo jėga, o kai kurie inmigrantai dargi materialio turto atgabena Argentinon.

Bndrą gyventojų padidėjimą lengvai sutalpina plačioji Argentina. Statistika taipgi rodo, kad geriausia įsikuria materialiai visi tie žmonės, kurie turi pakankamai pasiryžimo imtis savistovių darbų arba verslų šalies gilumoje, kur didžiausios progos laukia iniciatyvos žmonių. Centruose jau yra konkurencija, kurios visiškai nėra tolimesnėse srityse, visus išdirbinius perkančiose iš sostinės ir kitų didmiesčių įmonių.

Gyventojų bėgimas į miestus pastaruoju laiku palietė daugelį produkcijos sričių: kiek sumažėjo gyvulininkystė, žuvininkystė, ryžių, cukraus nendrių, kviečių, maltos yerba - matė paruošimas, vilnų, aliejaus, plytų, medžio žaliavų paruošimas ir t.t. Bet tuo pačiu laiku sparčiai paaugo tekstilės išdirbinių kiekis, papirosų ir alkoholinių gėrimų gamyba, gazo, elektros įrankių, popierio išdirbinių, metalo išdirbinių, įvairių mašinų ir konservuoto maisto gamyba.

Šalies gyventojų skaičiaus didėjimas didina produktyvinę jėgą ir varto tojų skaičių. Šalis turtėja, gyvenimo lygis kyla.

NAUJŲJŲ 1951 METŲ PROGA SVEIKINAME VISUS GERBIAMUOSIUS „A. L. BALSO" SKAITYTOJUS, BENDRADARBIUS, PLATINTOJUS IR REMĖJUS, LINKĖDAMI VISOKERIOPOS LAIMĖS.

„Argentinos Lietuvių Balso" Redakcija,
Administracija ir Spaustuvė

Susivienijimo PIKNIKAS Quilmes

SAUSIO — ENERO 14 D., 1951 M., NUO PAT RYTO žinomame darže (recreo) „LOS ROBLES" visa visuomenė prašoma skaitlingai dalyvauti. Visą šio pikniko tvarką ves susivienijimiečiai.

Rengėjai.

ATOSTOGOS Lietuvių Klūbe

Sausio mėnesį, 1951, Lietuvių Klūbe parengimų nebus. Einant įstatymais, visi dirbantieji turi atostogas. Parengimai prasidės vasario mėnesį. Ta proga L. K. daromi pagerinimai.

Lietuvių Centre

gatvėje TABARĖ 6950,

Villa Lugano, Buenos Aires, gruodžio 31, 1950, įvyks didelis šokių vakaras Naujų Metų sutikimo proga. Centro nariai ir šiaip jaunimas bei šeimynos kviečiama skaitlingai dalyvauti.

L. C. Valdyba.

Lietuvių Centre

gatvėje TABARĖ 6950,

Villa Lugano, Buenos Aires, sausio 6, 1951, šeštadienį, įvyks didelis šokių vakaras Susivienijimo Lietuvių Argentinoje naudai. Visa visuomenė prašoma skaitlingai dalyvauti.

Rengėjai.

Argentinos Darbininkai ir Lietuviai

AUTO KATASTROFOJE ŽUVO GENEROLAS WALKER

Aštuntos amerikiečių kariuomenės vadas, gen. Walton H. Walker 23. XII. 50 žuvo jo „jeepui" susidūrus su korejiečio šoferio vairuotu kariuomenės transporto autu sunkvežimiu.

Walker inspektavo savo kariuomenės eiles šiaur - vakarų Korėjoje tuo tarpu, kai pusė milijono Kinijos komunistinės kariuomenės veržėsi link 38 - tos lygiagretės.

Walker žuvo lygiai tokiose aplinkybėse kaip ir jo mokytojas tankų kare, gen. Patton, žuvusis antro pasaulinio karo metu Vokietijoje. Abu žuvo sulaukę po 61 m. amžiaus.

Gen. Mac Arthur savo žuvusio pavaduotojo vieton paskyré generolą Matthew Ridgeway, buvusį amerikiečių lėktuvų divizijos vadą Europoje antrojo pasaulinio karo metu.

LIETUVAITĖ APŠUTINO SAVO PRIETELIŲ LENKĄ

„La Razón" 24. XII. 50, aprašo, kaip Buenos Aires gatvėje Terrero 480 lenkas J. Piech dėl menkniekių susivaidino su sykiu gyvenančia lietuve, Angela Bianoswaka (?). Jis 53, ji 45 metų amžiaus. Kova pasibaigė tuomet, kuomet ponia Angela užverté verdančio vandens puodą savo prieteliui už apykaklės. Piech nugabentas ligoninėn Alvarez, o ponia Angela komisarijon.

DARBO MINISTERIO POTVARKIS LIKVIDAVO STREIKĄ

Visi Argentinos geležinkeliai suvalstybinti. Didžiumoje jie nupirkti iš anglų bendrovių. Vienok dėl valiutos svyravimo ir pragyvenimo reikmenų pabrangimo geležinkeliečiai sustreikavo, reikalaudami algų pakėlimo.

Susisiekimo ministerijos atstovai su Generaline Darbo Konfederacija buvo priėję susitarimo ir traukiniai pajudėjo. Derybos tęsėsi, bet nesusitarta iki nustatytam laikui. Taigi gruodžio 21, 1950, streikuojanti geležinkeliečiai mitingavo Buenos Aires aikštėse ir prie savo sąjungų rūmų, Independencia 2880.

Visą konfliktą išsprndė darbo ministeris, paskelbdamas naujo atlyginimo potvarkį geležinkeliečiams. Pagal nau ją skalę atlyginimas bus mokamas sekančiai:

Pradžia $ 400 mėnesiui. Už metų $ 455. Po dviejų metų $ 500. Po keturių metų $ 515. Po šešių $ 530. Po aštuonių $ 545. Po dešimties metų ir tolyn po $ 575 mėnesiui.

Tokias algas gaunanti darbininkai dar gaus po $ 125 mėnesiui ekstra mokesčio, nepaisant kurį darbą geležinkeliuose dirba.

Be to šie ir visi geležinkeliečiai, kurių mėnesinė alga neviršija $ 800, gaus šeimos priedus: Po $ 25 mėnesiui už žmoną ir po $ 25 kas mėnesis už kiekvieną sūnų arba dukterį, jaunesnius 15 metų amžiaus.

Didžiuma Argentinos lietuvių dirbo prie geležinkelių statybos. Daug lietuvių ir dabar likę geležinkeliečiais, o geležinkelių dirbtuvėse lietuviai pradėjo dirbti prieš 40 metų su viršum, kurių daugelis ir dabar jose dirba atsakomingose pareigose.

Daug mūsų jaunosios kartos atstovų, technikų specialistų ir raštinių tarnautojų dirba geležinkelių įmonėse.

Lietuvių Centre

gatvėje TABARĖ 6950,

Villa Lugano, Buenos Aires, šeštadienį, sausio 20, 1951, 21 val. dainuos Berisso lietuvių mindaugiečių choras, atvykstantis su skaitlinga ekskursija. Paskui šokiai. Dalyvaukime visi!

Rengėjai.

Visi Buenos Aires Lietuviai Linksmai Sutiks NAUJUS 1951 METUS — Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737

ARGENTINOS LIETUVIŲ
BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausia skaitomas lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje

Prenumerata Metams:
Argentinoj 20 Arg. pezų. Urugvajuje 5 Urug. pezai.
Visur kitur 3 amerikos doleriai.
Redakcija ir Administracija:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires. Tel. 97 - Loria, 4444

ŽENGIANT Į NAUJUOSIUS MŪSŲ DARBO METUS

Tokia antraště kasmet trumpai pasisakome, baigdami senuosius ir pradėdami naujuosius mūsų spaudos darbo metus. Tik nuoširdūs tautiniai - kultūrinio darbo įvertintojai teisingai įkainuoja tas pastangas, kurios vien lietuvybės meile šarvuotos, nugalėjo visokeriopas kliūtis ir visos Argentinos lietuvių garbei „A. L. Balsą" nuo šapirografo įvedė savon spaustuvėn.

Bendradarbiai Argentinoj, Urugvajuje, Brazilijoj, Venezueloj, Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Europoj labai daug prisidėjo ir prisideda prie to kilnaus tikslo, kad Pietų Amerikos demokratinės lietuvių spaudos veteranas — „Argentinos Lietuvių Balsas" — pasiekia mūsų brolius visame laisvame pasaulyje, kaipo „pilnateisis lietuvių spaudos šeimos narys". Sykiu su visa tauta sielojamėsi dėl mūsų tautos nelaimių, sykiu džiaugiamės mūsų laimėjimais, sykiu buriame vieningan darban už Lietuvos laisvę likimo išblaškytus lietuvius ir lietuves. Niekas nepasidaro staiga; didieji darbai reikalauja didelio pasiš-ventimo, susižinojimo, susibūrimo, lietuviškos darbo rankos paspaudimo ir vieningo veikimo — be jokio iždo lėšų naudojimo, be kaulinimų, kurie įprasti partiniams, gastroliuojantiems spaudos „meteorams"...

Ispanišku „A. L. Balso" tekstu taipgi atliekame svarbios reikšmės informacinį darbą. Jis pasiekia keliolikos tautų laikraščių redakcijas.

Organizacijos, pačių Argentinos lietuvių sukūrtos, kas met išsirenka „A. L. Balsą" savo spaudos organu, nes jis tarnauja plačiai lietuvių visuomenei, o ne internacionalinėms sektoms. Mūsų laikraščio komplektai — bešališka medžiaga Argentinos lietuvių istorijai, nekalbant apie literatinius raštus, korespondencijas ir pasaulio lietuvių gyvenimo kronikas.

Prenumeratoriai, įvertinanti mūsų darbą padeda mums daugint skaitytojų skaičių; jie teisingai atsižvelgia į tikrovę ir be jokių raginimų [illegible] traktoriaus vežimo, kuris puren [illegible] viškus dirvonus, dėka bendrai sus.pratusios visuomenės talkai.

Pabaltiečių (lietuvių, latvių ir estų) kultūrinis bendradarbiavimas sukoncentruotas „A. L. Balso" pastogėje. Bendros nelaimės paliesti pabaltiečiai veikia išvien, rodydami pavyzdį visoms mūsų kolonijoms išeivijoje. Paskaitos, koncertai, vaidinimai, susirinkimai, nutarimai stiprina bendrą Pabaltjo tautų išsilaisvinimo viltį. Žymiausios pabaltiečių meno pajėgos pasirodo bendruose parengimuose, perstatydamos mus dargi vietinei visuomenei. Tame darbe didelį įnašą padarė buvusieji tremtiniai, sekdami pirmtakūnų pavyzdį, o kai kurie ir aukštesnio meno lygiu pasirodę.

Spaustuvės įkūrimas suteikia galimybę visiems nuoširdiems mūsų spaudos darbo žmonėms prisilaikyti teisingo dėsnio: Savas — pas savą. Ne tik laikraščius ir įvairius spaudos darbus „A. L. Balso" spaustuvė atlieka pigiau ir geriau, negu kitataučių spaustuvės, ką turėtų žinoti tie tautiečiai, kurie bando vaidinti „patriotus", bet iš lietuvių suimamus pinigus atiduoda aršiausiems lietuvių tautos priešams lenkams ir panašiai. Mat kai ką riša ne lietuvybė, bet žalingi internacionalai...

Kalendorius 1951 metams jau baigiamas spausdinti. Tai bus puiki dovana už 1951 metus apsimokėjusiems „A. L. Balso" prenumeratoriams. Subūrus jėgas ir daugiau knygų galėtume išleisti, panašių kaip „Lituania". Tikras patriotiškumas yra tuomet, kuomet be pašalpų ir be pašalpinių algų lietuvybės gaivinimo darbas dirbamas. O lietuvybei žalinga yra visa tai, kas iš lietuvių imamais pinigais daroma ir svetimiems atiduodama, vistiek, ar tai būtų sektantiniai spaudos organai ar pastatai.

Balsiečiai nėra jokie atsiskyrėliai. Visus mūsų laikraščio bendradarbius ir rėmėjus rišа Vinco Kudirkos, Jono Basanavičiaus, Kazio Griniaus, Jono Šliūpo, Juozo Tumo, Jono Vileišio, Stepo Kairio ir kitų aušrininkų, varpininkų ir bendrai skaisčių Lietuvos liaudies sūnų skelbtieji idealai. Jais vaduodamiesi mes trokštame, kad mūsų ateities kartos taipgi nuo jų nenukryptų, nes tik jais apsišarvavusi mūsų tauta galės išvysti laisvą ir laimingą Lietuvą, kurioje Lietuvos artojas nebūtų persekiojamas nei už vieno čia suminėto žmogaus skelbtų idealų siekimą.

Bendruomenės (Argentinos Lietuvių) įkūrimui mes pritariame ir visomis išgalėmis remiame tą vienybės įdėją, tik, žinoma, nedaleidžiant, kad ji būtų „silkės bačkos" vienybe kaip tai kai kur buvo bandoma praktikuoti. Visos pasireiškusios srovės visos Lietuvos nepriklausomybę branginančios organizacijos tik tuomet pilnai pateisins savo egzistavimą, jeigu eis į bendrą tautos vadavimo darbą kaipo tokios, kokiomis jas mūsų kolonijų veteranai kūrė, neatsisakydamos nuo savo demokratinių idealų.

Naujųjų Metų proga pastiprinkime savo spaudos darbo veteraną — „Argentinos Lietuvių Balsą", o stiprindami jį sustiprinsime kovą už demokratinės Lietuvos nepriklausomybės atgavimą. Kiekvienas laisvo pasaulio lietuvis privalo pasireikšti lietuvybės gaivinimo darbe šiais, 1951 metais dar daugiau, negu kuomet nors.

Tai tokis yra mūsų pasisakymas žengiant į 1951 metus, metus „nekariaujančio" pasaulio sukrėtimų. Gyvi išlikę mūsų broliai už geležinės uždangos visą išsilaisvinimo viltį turi mūsų pasiryžime. Neapvilkime jų! Nei vienas nelikime pasyvus!

SAVO ATSIMINIMUOSE CHURCHILLAS PRISIPAŽĮSTA

Anglijos konservatorių vadas, buv. premjeras Winston Churchill, skelbia savo atsiminimus. Jis prisipažįsta, kad norėdamas papirkti bolševikus, jis sutiko paaukoti Baltijos valstybes. Jo tokiam „duosnumui" pasipriešino buv. JAV prezidentas Rooseveltas.

Po Churchillo prisipažinimo, kad jam buvo sunku atlaikyti „moralinę ppziciją", kad gindamas Anglijos reikalus jis sutiko nesipriešinti rusų viešpatavimui Baltijos šalyse, visai lietuvių tautai pravartu įsitėmyti to konservatorių vado moralė. „Naujienos" ta proga sako:

„Pasirodo, kad ne taip jau sunku buvo apginti „moralinę poziciją", kaip įsivaizdavo Churchillas.

Jisai tiesiog buvo [illegible] šunvuodegiauti Rusijos. diktat[illegible] išaulyje nerų tai[illegible] kaip tiesiog [illegible]ginti [illegible]o imperiją. Kadangi bolševikai, prieš jų pačių norą, atsidūrė Britanijos pusėje, tai jisai buvo pasiruošęs atiduoti jiems visa, ko tik jie geidė (išimant, žinoma, britų žemes ir strategines pozicijas).

Senas Britanijos imperialistas vežė į Teheraną aukso kardą dovanų „Stalinui Didžiajam" ir begėdiškai liaupsino jį, kaip „mylimą rusų tautos vadą", — tuo tarpu kai Rusijos žmonės, išskėstomis rankomis pasitikdavo SSSR žemėje vokiečius, tikėdamiesi su jų pagalba nusikratyti savo kruvinojo despoto jungu!

Churchillas, paskui, atidavė Maskvos agentui ištikimą Britanijos sąjungininką, Jugoslavijos generolą Draža Michailovičių. Jisai užkorė Lenkijai Maskvos agentų valdžią su Bierutu priekyje ir atėmė pripažinimą tai lenkų vyriausybei, su kuria anglai buvo pasiraše karo sutartį.

Karas, kaip vienoje savo kalboje Churchillas pareiškė, darėsi „vis mažiau ideologinis". Churchillas būtų sutikęs „išlicitavoti" drauge su Stalinu visas silpnesnes tautas. Būtų par davęs Rusijos imperialistams ir Lietuvą, Latviją ir Estiją, jeigu tam nebūtų pasipriešinęs velionis prezidentas Rooseveltas.

Bet šiandien Churchillas dedasi dideliu kovotoju už „demokratiją ir pasaulio laisvę".

KALBA IR JOS KELIAS

Poetas J. Tysliava „Vienybėje" pastebi:

Dabar, kai Amerikos universitetuose dirba mūsų mokslininkai, kai tuose universitetuose domimasi lietuvių kalba, verta prisiminti senus žmones, kurie sakydavo:

„Kur tu su ta lietuvių kalba nueisi".

Taip sakydami, senosios kartos lietuviai pamirśdavo, kad jie, tos savo gimtosios kalbos dėka, net į Ameriką atvyko.

Vargšai, — jie to nežinojo, kad nebyliai į Ameriką neįleidžiami...

Kai dėl lietuvių kalbos, tai jos. lyg kokių siūlų laikydamasis, filologas gali nueiti tūkstančius metų į praeitį.

INŽ. PIJUS BIELSKUS

Sudaro planus ir vykdo Namų Statybą.

TUYŲ 3055 — VAL. ALSINA

Lietuviai Penkiuose Kontinentuose

AIRIJOJ SULAIKYTŲ D. P. VARGAI

1949 metų gruodžio mėnesį Airijoje buvo sulaikytas iš Švedijos plaukęs į Kanadą senas laivas „Victory" su 387 benamiais žmonėmis. Jis buvo sulaikytas dėl to, kad negalėjo Atlanto perplaukti, ir kad jo keleiviams grėsė pavojus.

Laive estų buvo 272, lenkų — 87, suomių - karelų — 13, lietuvių — 5, latvių — 4, švedų 1 ir žydų — 1.

Iki šiol išemigravo į Kanadą: estų — 245, lenkų — 68, suomių - karelų — 13, latvių — 4, jugoslavų — 1, vengrų — 1, švedų — 1 ir žydų — 1.

Likusieji laive keleiviai labai vargsta, ypač lietuvių šeima.

Lietuvių šeima, susidedanti iš 5 asmenų.

Lietuviai nori patekti į JAV. Visi Amerikos Ambasadoje Dubline užpildė blankus, visi laukia eilės ir negali sulaukti. Belaukiant jau praėjo 11 mėnesių ir galo laukimui nematyti.

Daug kas pabėgėlių norėtų dirbti, bet negali darbo gauti, nes Korke pačių airių yra apie 4000 bedarbių.

LIETUVIUS GABENA Į RUSŲ MOKYKLAS

Keliasdešimt lietuvių studentų iš Kauno ir Vilniaus nugabenta Leningradan ir Maskvon studijoms. Išvežti:

Algirdas Bručas, Mindaugas Stakvi levičius, Genovaitė Kultytė, Valerija Busaitė, Birutė Domarkaitė, A. Šulus, V. Brazaitytė, P. Buckus, Z. Mažylytė, H. Kugatovaitė ir kt.

— J. LIŪDŽIUS rašo „Naujienose", kad Cleveland, Ohio, JAV gyvenanti lietuviai tremtiniai nutarė kreiptis į vyskupą, jeigu klebonas Vilkutaitis nesutiks patenkint jų prašymo, kad tikyba būtų dėstoma lietuvių kalba.

LIETUVOJE SIAUČIA BAISŪS ŠALČIAI

Per Kalėdas Pabaltijo šalyse siautė baisūs šalčiai. Kolchozų viršininkai aprūpinti, bet darbininkų padėtis baisi.

— TORONTE yra trys studentų organizacijos: Studentų Sąjunga, Šviesininkai ir dabar įsisteigė Studentų Klūbas. Oficialiai Toronto universitetą telanko 7 lietuviai studentai. Visuose trijuose studentų sambūriuose svarbiausią rolę vaidina bepradedąs teisę studijuoti stud. Jonas Juškaitis.

LIETUVIS KAPITONAS [illegible] KANADOS KAREIVIUS

Benediktas Jokubynas, veikėjų Jokubynų sūnus, jau kuris laikas kaip Kanados armijoje pakeltas kapitono laipsnyje ir šiuo laiku veda kursus kanadiečiams kareiviams Toronte. Kapt. B. Jokubynas yra sukūręs lietuvišką šeimą ir lietuvių tarpe yra labai populiarus.

B. ŠIMKUS — SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIS

Bonifacas Šimkus, kuris gyvena 3304 W. 11 th St., Chicago, Ill., USA. — atšventė savo 102 metų gimtadienį. Gimęs Kauno mieste, Lietuvoje, jis Amerikon atvyko 1904 m., ir daugel metų dirbo kaip angliakasys Illinois pietuose.

P-nas Bonifacas Šimkus iki šiol jaučiasi sveikas ir stiprus ir, geros nuotaikos pagautas, dar pašoka džigą ir lietuvišką polkutę.

Jis gyvena su savo dukterim p. M. Dojoruniene.

SEPTYNI PROFESORIAI DĖSTO VIENAME UNIVERSITETE

Pennsylvanijos universitete, Filadelfijoje, profesoriauja šie lietuviai profesoriai: Vincas Krėvė - Mickevičius, A. Salys, J. Puzinas, A. Vasiliauskas, V. Maciūnas, J. Jurskis ir V. Mošinskis.

LIETUVIŠKAS AMERIKOS BALSAS ATSKIRIAMAS NUO SLAVŲ

Amerikos Lietuvių Taryba jau kelis metus rūpinosi įtikinti JAV vyriausybę dėl lietuviškų transliacijų reikalingumo. Valstybės Departamentas nusistatė prašyti lėšų praplėsti Amerikos Balsą aštuoniomis naujomis kalbomis.

Kongresas suteikė lėšų ir prasidėjo planavimas. ALT ypatingai stengiasi, kad lietuviškos transliacijos būtų išimtos iš „Slavų ir Balkanų Skyriaus", kadangi Baltijos valstybių būklė yra kitokia. Tenka patirti, kad šis pasiūlymas šiuo metu rimtai svarstomas ir yra vilties, kad lietuviškai ir kelių kitų kalbų transliacijoms bus sudarytas atskiras skyrius. Kai dėl laiko, tai galimas dalykas, kad Amerikos Balsas lietuviškai prabils apie Kalėdas, bet ne vėliau vasario 16.

— „BRITANIJOS LIETUVIO" naujas adresas: 43 Holland Park, London W. 11, Inglaterra. Laikraštis ir D. B. Lietuvių Sąjungos centras iš arklidžių persikraustė į nuosavus namus.

NUSTATYTOS LITERATŪROS PREMIJOS

Konkursui buvo atsiųsti 39 kūriniai.

Draugo literatūros konkursui buvo atsiųsti 39 kūriniai. Teisėjais buvo: pirmininkas dr. J. Prunskis ir nariai Augustaitytė Vaičiūnienė, B. Babraus kas, J. Daužvardienė, St. Pieža.

I-mą premiją — $ 75 gavo už kūrinį „Ragana" Nijolė Jankevičiūtė (Pinija), gyv. 6740 S. Campbell Ave., Csicago. Ill.

II-rą premiją — $ 50 gavo už kūrinį „Nulis" Aloyzas Baronas, gyv. 7627 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

III-čią premiją — $ 25 gavo už kūrinį „Pasakojimas apie varpą" Nelė Mazalaitė Krūminienė (Sidabrinė Smilga).

— LIETUVIŲ skaičius Anglijoje dabar siekia apie 15.000. Vien Londone su apylinkėmis gyvena apie 2.000. Prieš karą Londone buva 2.500 lietuvių, kurių apie 2.000 buvo gimę Anglijoje.

„VIENI NAMIŠKIAI IŠBUDĖJOME PER NAKTĮ"

Iš okupuotos Lietuvos jau beveik visiškai neišleidžiami laiškai.

Vienos žemaitės trumpas laiškelis vienok pasiekė gimines Chicagoje. Laiške pranešama, kad [illegible] amžiaus sunu [illegible] vieni namiškiai išbudėjome per naktį.

Valstiečiams visiškai uždrausta susitikti vieniems su kitais. Net į giminių šermenis nevalia nueiti.

— STASYS RADAVIČIUS, atsitarnavęs Prancūzijos svetimšalių legione Indo-Kinijoje, dirba prancūzų kariuomenės raštinėje: Schenkendorfstr. 14, Reutlingen (14b), French Zone, Alemania.

— JONAS BURINSKAS su žmona, pusantrų metų išgyvenę JAV, grįžo Anglijon. Amerikoje jiems nepatikęs klimatas, rašo „Išeivių Draugas".

— VILKAVIŠKIO apskrities sovchoze 60 ha užsėta saulėgražomis. Atėmę iš Lietuvos valstiečių kitokius riebalus, rusai verčia žmones pasitenkinti „sėmečkėmis"...

— POVILAS PUZINAS Los Angeles miesto dailės parodoje laimėjo ketvirtą premiją už savo piešinį. Viso toj parodoj buvo 200 kūrinių.

— JUOZAS BRENDZA, lietuvis bankininkas Chicagoje, gavo virš 900.000 balsų renkant Cook apskrities savivaldybę ir tapo išrinktas iždininku.

— Olechnovič Aleksandras paskirtas LTSR žemės ūkio ministerijos grūdinių ir aliejaus kultūrų valdybos viršininku.

VLIK'o VIETA TURI BŪTI AMERIKOJE

Lietuvos laisvės byla reikalauja visų išlaisvinimo organų darnesnio bendradarbiavimo, — rašo „Lietuvių žinios" ir pataria, kad VLIK'o vadovybė su Krupavičium ir Brazaičiu pryšaky iš Europos persikeltų į JAV.

Amerikoje jau seniai veikia laisvosios Lenkijos įgaliotinis St. Mikolajczyk, Vengrijos — Ferenc Nagy, čekoslovakijos — Dr. Josep Černy, Bulgarijos — Dr. Georga Dimitrov, Kroatijos — Dr. Vladko Maček, Slovakijos — Dr. Fedor Hodža, Rumunijos — Dr. Augustin Popa ir kt.

Esą VLIK'o vadus sunku pasiekti, kuomet jie sėdi „Europos užkampyje" ir jiems patiems sunku susisekti su laisvės kovotojų kadromis Amerikoje.

— „AUSTRALIJOS LIETUVIS" smerkia buv. tremtinio Alfonso Kumferto elgesį, kuris, būdamas girtas, užpuldinėjo praeivius Finsburyje ir už tai gavo 19 mėnesių kalėjimo.

PRISITAIKANTIEJI PONAI VALDININKAI

— Skruodis Steponas direktoriauja TSRS valstybinio Banko Utenos skyriuje.

— Albinas Stanelis paskirtas Kauno miesto IV-osios vidurinės mokyklos direktorium.

— Adomas Stankūnas tarnauja Nemuno laivyne, „Mičiūrino" vardo garlaivio kapitonas.

— Antanas Stoškus direktoriauja „Sagos" fabrike Kaune.

— Stasys Palčinskas direktoriauja Kauno kooperatiniame technikume.

— Jonas Mitalas dirba „Valstiečių Laikraštyje", atsakingojo redaktoriaus pavaduotojas.

— Viktoras Mickevičius vadovauja gamybinės kooperacijos valdybai.

— Gydytojas Juozas Kiaušas dirba Pasvalio apskrities ligoninėje, vyr. gydytojas.

— Karolis Lagauskas gyvena Kaune ir dirba Aleksoto stiklo rabrike, vyr. mechanikas.

— Inž. Stasys Laurelis dirba LTSR ministrų tarybos reikalų valdyboje, inžinierius.

— Jonas Žilinskas direktoriauja Kauno „Audinių" fabrike.

— Dominikas Kučinskas dirba Vidaus reikalų ministerijos [illegible] kykloje, viršininko pavaduotojas.

— Leonas Kučinskas eina Šiaulių srities komunistų partijos sekretoriaus pareigas.

— Kazimieras Petrokas paskirtas Lietuvos TSR Miško ir Popieriaus pramonės ministro pavaduotoju.

— Ignas Prelgauskas dirba Šiaulių muzikos mokykloje kaip dėstytojas.

ŠIS TAS IŠ JAV LIETUVIŲ GYVENIMO

— Dr. Vladas Juodeika, kuris dabar yra Portlando (Ore.) Universiteto socialinių mokslų profesoriaus asistentas, davė platų raportažą apie savo pergyvenimus komunistų okupacijoj Portlando Sunday Journal.

— Dr. Jonas Skarulis, Šv. Jono universiteto Brooklyne chemijos dėstytojas, nuo šių mokslo metų pradžios pakeltas į profesorius.

— Adv. K. Paulauskui iš Kearny, N. J. pasisekė išlaisvinti tremtinę Baurienę su dviem vaikučiais iš Ellis Islando, kur jie buvo išlaikyti per pusantrų metų.

— Albinas S. Trečiokas, Jr. iš Newark. N. J., gavo jėzuitų Georgtown universiteto (Washington, D. C.) stipendiją daktaratui paruošti. A. Trečiokas studijavo istoriją Fordham Universitete.

ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

— Stasys Navickas dirba Jėzne kaip septynmetės pradžios mokyklos direktorius.

— Juozas Olišauskas, spaustuvininkas, vadovauja „Tiesos" spaustuvės Vilniuje technikiniam skyrui.

— Petkelienė Genovaitė dirba Tabariškėse, Vilniaus apsikrityje, kaip pradžios mokyklos mokytoja.

— Jūrininkas Petrikas Kazys plaukioja Nemuno upėje ant „Salomėjos Neries" vardo garlaivio, kaip kapitonas.

— Vladas Pranevičius, mokytojas, dirba Raudonės vidurinėje mokykloje, direktorius.

— Preikšaitė Julija vadovauja vienam skyriui LTSR lengvosios pramonės ministerijoje.

— Puidokas Bronius dirba žemės ūkio ministerijoje, Valdybos viršininkas.

— Rutkauskas Stasys dirba Klaipėdos apskrities Plikių pradžios mokykloje, jos direktorius.

— Skirmantas Renis tarnauja Kuršėnų sovchoze — vyresnysis agronomas.

— Skorupskienė Anelė dirba Kauno miesto gimdymo namuose, vyresnioji sesuo.

— Smailys Mečys mokytojauja Ukmergės miesto suaugusių vidurinėje mokykloje.

— Uža Jonas paskirtas Šiaulių apskrities vidurinės mokyklos direktorium.

— Gydytojas Urbutis Stasys dirba Marijampolės ligoninėje — gimdymo skyriaus vedėjas.

— Utarienė Janina tarnauja LTSR ministrų taryboje, reikalų valdybos inspektorius.

— čepulėnas Juozas eina Švenčionių septynmetės mokyklos direktoriaus pareigas.

— Švipas Jonas yra dėstytoju Marijampolės zootechnikume.

— Michalina Meškauskienė, žinoma bolševikų veikėja, tebeina Lietuvos TSR kinematografijos ministro pareigas. Už stropumą partijai maskolių apdovanota ordinu.

— Bojarūn Regina paskirta Lietuvos komunistinio jaunimo centro komiteto skyriaus vedėjo pavaduotoja.

— Elena Bindokaitė - Kernauskienė gyvena Šiauliuose ir dirba kaip dramos teatro artistė.

— Kostas Kličius paskirtas Melioracijos [illegible] LTSR ministerių tarybos viršininku.

— Gydytoja Kriaučiūnaitė Kotryna dirba Kauno valstybinėje tuberkuliozinėje ligoninėje, vyr. gydytoja.

— Docentas Matulevičius Andrius dirba Kauno universitete, klinikos gydytojas.

— Feliksas Kupčiūnas yra LTSR valstybės saugumo ministerijos valdybos viršininko pavaduotojas.

— Pranas Lazutka paskirtas LTSR sveikatos apsaugos ministro pavaduotoju.

— Stasys Laurinaitis dirba „Komjaunimo Tiesos" redakcijoje, redaktoriaus pavaduotojas.

— Arulienė Pelagėja paskirta Salako valsčiaus komunistų partijos skyriaus sekretoriumi.

— Bajorynas Kazys vadovauja Kauno miesto vaisių - daržovių technikumui.

— Bajoriūnas Povilas redaguoja Kuršėnų apskrities komunistų laikraštį „Komunizmo Kelias".

— Bilevičius Juozas paskirtas LTSR aukščiausiojo teismo nariu.

— Binkienė Sofija dirba LTSR radijo komitete prie ministrų tarybos kaip atsakominga redaktorė.

— Bitinas Kazys mokytojauja Pasvalio vidurinėje mokykloje.

— Anatolijus Dovydonis, Jurijaus sūnus, redaguoja Kėdainių apskrities bolševikų laikraštį „Tarybinis Kelias".

— Karaliūnas Petras paskirtas LTSR lengvosios pramonės ministro pavaduotoju.

— J. Cibliaus, Zarasų miesto vykdomojo komiteto pirmininko, pranešimu, pastatytas naujas 52 m. ilgio tiltas. Prie tilto statybos dirbta ištisi ketveri metai. Tikrai stachanoviškai.

— Junča Kučinskas, žinomas Lietuvos bolševikų veikėjas ir komisaras, paskirtas LTSR aukščiausiosios tarybos Prezidiumo pirmininko pavaduotoju.

— Rapolas Valiukonis redaguoja komunistinį laikraštį „Už Tėvynę", leidžiamą Joniškio mieste.

— Bulotaitė - Drobelienė Janina dirba Kupiškio apskrities Šiurpiškio mokykloje kaip mokytoja.

— Z. Poderis yra valstybinio čerpių fabriko Kybartuose direktorius..

— Albinas Martinėnas bolševikų paskirtas LTSR prekybas ministro pavaduotoju.

— Juozas Verčinskas dirba Pavenčio cukraus fabrike, pamainos inžinierius.

— Agr. Veretinskas Juozas tarnauja Raseiniuose — agronomas.

— Napoleonas Nakas paskirtas LTSR liaudies kūrybos namų direktorium.

— Bolševikė Elena Krževeckienė paskirta Kauno „Trikotažo" fabriko direktore.

„Draugas".

DOVANA VISIEMS

„ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO"

PRENUMERATORIAMS

Nepaprastas

Labai Įdomus

Naudingas

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO

KALENDORIUS 1951 METAMS

Korespondentai rašo

URUGVAJAUS LIETUVIAI

Nauja Kultūros Valdyba

Gruodžio 10 d. š. m. įvyko visuotinas Urugv. Liet. Kultūros Draugijos susirinkimas, kuriame tapo išrinkta nauja draugijos valdyba 1951 metams. Pirmininku išrinktas Julijonas Jazauskas, vice — Juozas Kundrotas, sekretorium — Kazys Vilkas, iždininku — Derenčius, nariais — Juozas Ramonas ir kt.

Susirinkime dalyvavo apie 50 narių, bet M. Svečiulio kandidatūrą į pirmininkus tegavo vos 8 balsus. Svečiulis buvo kaltinamas už didesnio lietuvių mokyklėlės mokinių skaičiaus nuvijimą pas komunistus.

Linkėtina, kad naujai valdybai būtų aišku tai, kas nebuvo senajai.

Balso Reporteris.

Eglutė Vaikams

Kalėdų dienoje, gruodžio 25 d. š. m. Urugvajaus Lietuvių Mokyklos Vaikų Tėvų Komitetas buvo suruošęs vaikams eglutę. Griežė Napaleono Budreikos orkestras, publikos prisirinko daugiau negu manyta. Mokytojos Stanevičienės paruošti mokiniai gražiai atliko programėlę, kuri buvo tikrai lietuviška ir visus gerai nuteikusi. Tikroji U. L. Kultūros D-jos misija gali pasireikšti kaip sykis lietuviškos mokyklos ugdymu, aktingu dalyvavimu Lietuvos laisvinimo kovoje ir lietuvių spaudos rėmimu. Kiti dalykai neturi ypatingesnės svarbos.

Cerriškis.

Svečiuojasi Argentiniečiai

Šią vasarą daug Argentinos lietuvių atvyksta atostogauti į gražiosius Urugvajaus pliažus. Daugelis jų apsistoja lietuvio Juozo Ramono pensione „Gran Bretania", bet daugiausia pas savo giminaičius arba draugus, kurių retas Argentinos lietuvis čia neturi.

Jūrininkas.

Rengiasi Lietuvon

Urugvajuje, kaip lygiai Brazilijoj ir Argentinoje, tamsiausias lietuvių elementas pusdykiai parsidavė namus, išlicitavo savo baldus ir susirinkę maz gelius klabeno Sovietų ambasados duris, kad gauti leidimą vykt Lietuvon.

Vienok nieko negelbsti netgi sovie- [illegible]

Iš Urugvajaus [illegible] von išvėžė tulo ruso Konovalovo [illegible] ir tauragiškį Norvaišą, kuris pė[illegible] atėjo Urugva jun iš Brazilijos. N[illegible] išas laike na- cių okupacijos Lietu[illegible] dėvėjo „hit- lerjunge" uniformą. [illegible] amžinas al- koholikas, tinginys, sk[illegible]ikas. Jam gyvenimo niekur neb[illegible] tai nutaré kad ir Sibiran keliauti.

Lietuvon gali vykti [illegible] kurie iš jos išvyko Sovietų įgulos [illegible] Lietuvoje įsisteigus. Šiaip gali vyk[illegible]k kacapai, bet ne lietuviai.

Tikrai rengiasi Lietuvon [illegible] dori lietuviai; bet mes važiuosim[illegible]k tuo met, kuomet maskoliai iš Lie[illegible]s bus išvyti ir Lietuva bus laisva.

Atšaukia Parašus

Savistoviai dirbantis medžio i[illegible]strijoje Balys Žuklys buvo didelis [illegible] ševikų ramstis, netgi materialiai b[illegible] garantavęs už bolševikiško lietu[illegible] centro namus.

Bet ruskių plėšikavimas Lietuvoj[illegible] ir jį papiktino. Dabar jis griežta[illegible] smerkia savo suvadžiotojus ir viešai [illegible] atšaukė savo parašą, kuriuo buvo pa- reiškęs noro, kad Lietuvą valdytų mas koliai.

Savo parašus atšaukė visi doresnieji Urugvajaus lietuviai. Jų neatšaukia tik tamsiausi juodašimčiai, kurie pasirinko Judošių roles.

Dėdė Juozas.

LIETUVIAI ŠVEICARIJOJE

(Oro paštu „A. L. Balsui")

Kai ėjo į galą antrasis pasaulinis karas, į Šveicariją atbėgo su viršum 200 lietuvių. Su anksčiau gyvenusiais lietuviais susidarė tautiečių būrys iš maždaug 250 žmonių.

Kaip ir kitiems atbėgeliams, taip pat ir lietuviams iš anksto šveicarų policijos buvo pranešta, jog jie Šveicarijoje priglobiami tik laikinai ir todėl turi ieškoti progų išvažiuti kur kitur. Tuojau po karo Šveicarijoje stokojo darbo jėgos, tad beveik visi pabėgėliai susirado darbo. Kai kuriems pabėgėliams šveicarų įstaigos davė progos pramokti amato. Jaunesnieji pasišovė mokytis vietiinėse aukštosiose mokyklose. Bet kadangi beveik niekas galimumo nematė čia pastoviau įsikurt, tai kone visi pradėjo varstyti įvairių konsulatų duris, tikėdamiesi gauti vizas išvažiuoti. Vienam kitam tai pasiseké ir tokiu būdu lietuvių skaičius ėmė mažėti. Daugiausia tautiečių išvyko Australijon. Po to seké Amerikos Jungtinės Valstybės, Kanada, Argentina, Venezuela ir kiti kraštai. Į okupuotąją Lietuvą sugrįžo vos keli iš Lietuvos kilę rusai.

Šiandien lietuvių Šveicarijoje beliko apie šimtas. Kelios dešimtys lietuvių susispietė Ziuriche ir artimiausioje jo apylinkėje, šiaip gi tautiečių dauguma yra išsisklaidžiusi po visą Šveicariją. Tokiomis aplinkybėmis organizaciniam darbui dirva nėra palanki. Neseniai įsisteigė Šveicarijos Lietuvių Bendruomenė, iš seniau gyvuoja Lietuvių Sąjunga Šveicarijoje. Apie 10 lietuvių baigė aukstuosius mokslus ir įsigijo diplomus (daugiausia inžinieriai, keli veterinoriai). Dar keli tebestudijuoja. Mokslus einančio jaunimo materialinė būklė labai sunki, nes jokios paramos iš lietuvių organizacijų negauna. Juos šiek tiek remia šveicarai. Šiaip gi lietuvių dauguma pastovesnės ateities Šveicarijoje negali tikėtis. Pati Šveicarija yra tirštai gyvenamas kraštas, tad sve timšaliai laikomi nepageidaujamais konkurentais, nebent jie sutinka dirbti darbus, kurių patys šveicarai nenori dirbti. Šių dienų Šveicarija nebėra ta nežabotų laisvių šalis, kurią pažino senesnieji politikai emigrantai dar prieš pirmąjį pasaulinį karą.

Prieš porą metų miręs Lietuvos Pasiuntinys ir Vasario 16 d. Nepriklausomybės paskelbimo dalyvis dr. Jurgis Šaulys paliko vertingą biblioteką, kurią sudaro apie 3.000 tomų lituanistikos knygų. Be to, rinkinyje yra retų senovės Lietuvos žemėlapių. Tačiau gal įdomiausias yra privatinių laiškų rinkinys ir dokumentacija iš Lietuvos valstybės kūrimosi laikotarpio. Dr. Šaulys jau nuo 1904 metų rinko per jo rankas ėjusią korespondenciją, o kai jis buvo išrinktas Valstybės Tarybos generaliniu sekretorium, o paskum jos vicepirmininku, vėlionis pasidarė centralinė mūsų valstybinio kūrimosi laikotarpio figūra. Vėlionies archyve randame visą to nepaprastai įdomaus laikotarpio dokumentaciją. Po Dr. Šaulio mirties norėta šiuos rinkinius perkeldinti į Amerikos Jungtines Valstybes, tačiau vis dar neatsiranda nė viena organizacija, kuri pajėgtų šį retą turtą įsigyti.

Šalia Dr. Šaulio rinkinių Šveicarijos susidarė kitas lituanistikos centras. Tai vėlionies įpėdinio diplomatinėje tarnyboje Dr. A. Geručio vadovaujamas Lietuvių Bibliografinis Archyvas, kuris jau šiandien turi surinkęs su viršum 2.000 leidinių. Jame [illegible]elkta kone viskas, kas buvo iš[illegible]ta tremtyje. Tai vienintelis toks t[illegible]ngas rinkinys Europoje. Tod Šv[illegible]arijoje šiuo metu egzistuoja net du [illegible]rtingi lituanistikos centrai, kurių [illegible]nas (Dr. Šaulio) apima senesnįjį [illegible]iteratūrą, o antras rinkinys (Lietu[illegible]ų Bibliografinis Archyvas) la biausia[illegible]elkia tremties metais išeinančius [illegible]idinius.

A. V.

KORESPONDENCIJOS

Tremtiniai Vedasi

Lietuviškas pasaulis su malonumu sutiko šešių lietuvių tremtinių porų apsivedimą Australijoje: Kur yra meilė, ten nereikia laukti baldų nei namo, nes tai atsiras vėliau.

Kanadoje jau bent šimtas lietuvių tremtinių porų sukūrė pavyzdingus šei mos židinius.

Vien lapkričio mėnesį, 1950 Kanadoje sukūrė lietuviškas šeimas:

Aldona Patavičiūtė su Antanu Mor kūnu, Aldona Mažeikaitė su Kazimieru Veselka, Otilija Meškauskaitė su Algimantu Semaška, Danutė Toliušytė su Jonu Juodgudžiu.

Tai tik Montrealyje. Tokis sveikitinas reiškinys pastebimas visoje Kanadoje.

Nedraugingas „Draugas"

„Nepriklausomoji Lietuva", priversta persikelti iš senųjų patalpų, organizuoja nuosavių namų statybą. Kadangi „N. L." bando kenkti kunigų marijonų „Draugas", skelbdamas gandus ir melus, tai „N. L." tai vadina nedraugingu draugiškumu ir sako:

„Na, ką gi: Jeigu tai derinasi su jūsų katalikiška morale, tęskite".

Kaip Kremliaus, taip ir Vatikano pakalikai nesiskaito su priemonėmis, kad pakenkti demokratiniam laikraščiui. Sektantai visur vienodi. Bet susipratusioji lietuvių visuomenė jus tik smerkia ir su dideliu pasiryžimu remia demokratinį spaudos organą.

Montrealas.

ATSIŠAUKIMAS Į ARGENTINOS LIETUVIUS

Prekybininkų žiniai

Mieli Tautiečiai,

Vokietijoje pasiliks keli tūkstančiai lietuvių, įvairių aplinkybių dėlei negalinčių išemigruoti.

Tai bus fiziniai mažiau pajėgus elementas. P. L. B. Vokietijos Krašto Valdyba ir kitos lietuviškos organizacijos labai susirūpinusios pasiliekančiųjų Vokietijoje būkle. Kaip svetimiems ir silpniesiems kova už būvi bus labai sunki.

P. L. B. Vokietijos Krašto Valdyba eilėje įvairių priemonių, galinčių lengvinti pasiliekančiųjų padėtį, daro pastangų sustiprinti savo tautiečius materialiai, organizuojant dirbtuves ir kitokias verslamones. Darbas nelengvas, nes nėra lėšų, o kreditai labai sunkiai gaunami.

Didelis skaičius lietuvių išsisklaidė po visą pasaulį. Ten jie bandys laimės įvairiose darbo šakose. Bus nemaža norinčių ir jau pradėjusių užsiimti prekyba. Vokietijoje irgi einama prie organizavimo platesnio masto (lietuviškos) exporto — importo bendrovės. Organizatoriams norėtusi šueiti į kontaktą su lietuviais prekybininkais kituose kraštuose.

Šiame reikale P. L. B. Vok. Krašto Valdyba tarpininkauja ir kviečia lietuvius prekybininkus, norinčius ką gauti iš Vokietijos pramonės (pav. žinomų Solingen smulkių metalo ir elektros išdirbimų ir t. t.) arba ieškančius savo prekėms ryšių Vokietijoje, atsiminti Vokietijos lietuvius ir kreiptis į Vok. Krašto Valdybą šiuo adresu: Litauisches Zentralkomitee, Baumstrasse 17, (21a), Bad Salzuflen.

Visos lietuviškas organizacijos prašomos talkininkauti artimesniam ryšių užmezgimui.

Su pagarba — J. Glemža

Už P. L. B. Vok. Krašto Valdybą.

Gruodžio 12, 1950.

DIDELI, MAŽI, SENI IR JAUNI

JŪSŲ DRAUGAI ARGENTINOJE IR VISAM PASAULY

DŽIAUGSIS IŠTISUS 1951 METUS ,PRISIMINDAMI JUS,

JEIGU PADARYSITE JIEMS NAUDINGĄ DOVANĄ DABAR—

UŽPRENUMERUODAMI „ARGENT. LIETUVIŲ BALSĄ"!

GERIAUSIŲ PASAULIO RŪŠIŲ

PIANAI

Steinway y Sons - Geisler - Zeitz
Ronisch - Sprunck - Kaim, etc.
Parduoda geriausiomis sąlygomis

IGNAS ANDRIJAUSKAS

Atlieka visokius techniškus darbus
ir stygavimą.
c. Juan de Garay 151 — Villa Lynch
T. A. 755 - San Martin - 0163

Ibicuy salose gražioje gamtoje trijų upių santakoje (Tres Bocas Sagastume, Islas del Ibicuy) V. V. Nalivaikos yra moderniškai įrengtas vasarnamis

„LIETUVA"

Čia galima pasimaudyti, laiveliu paplaukioti, pameškerioti, įvairių medžių parko pevėsy grynu oru pakvepuoti bei ramiai pasilsėti.

Lžinteresuoti smulkesnes informacijas gali gauti ir rezervuoti kambarius: Turizmo Agencijoj Florida 165 (Galeria Guemes) eskritorio 529, piso 5, T. E. 33-9584.

Nepaprastas – Įdomus – Naudingas
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO
KALENDORIUS 1951 METAMS
Spausdinamas Savoje Spaustuvėje

Consultorio Dental MITRE
DR. ADOLFO SEMERIA — Dentista

Beskausmis gydymas, traukimas, blombavimas. — Sudėjimas naujų dantų. — Ilgameté praktika. — Prieinamos kainos. — Kalbama lietuviškai, rusiškai, lenkiškai. Priėmimas antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 14 iki 20 val.
Av. MITRE 714. T. E. 22-5966 AVELLANEDA

Atostogos ir Poilsis
Norintieji patogiai, lietuviškoje gamtoje, prie upės ramiai pailsėti, važiuoja atostogauti J. A. Burokų
Žemaitijon
SAGASTUME CHICO, VIA CANAL SAN FERNANDO
Visi patogumai, lietuviška virtuvė, mandagus patarnavimas. Rezervuokite kambarius iš anksto: SANCHEZ PENAUD agent. Florida 165 (Galeria Guemes) piso 5, esq. 529. T. E. 33-9584.

Nauji Kapai

EMILIJĄ KVEDARAVIČIŪTĘ — TYLIENĘ PALAIDOJUS

Po ilgos ir varginančios vėžio ligos, gruodžio 10, 1950 Launs Oeste mirė Emilija Kvedaravičiūtė - Tyliėné. Palaidota Sarandi kapuose, dalyvaujant giminėms, draugams ir kaimynams.

Velionė buvo gimusi 30. 9. 1903 m. Papilyje, Kubilių k., Biržų a. Argentinon atvyko 1928 m. Didžiausiame nuliūdime čia liko jos vyras, Alfonsas Tyla, 14 metų amžiaus sūnus Jonukas, sesuo Ona Bakutienė, brolis Jonas ir daug tolimesnių giminių ir pažįstamų.

Atiau[illegible] sunkią šeimos padėtį, [illegible]aukavo:

[illegible]utis $ 100.

[illegible]olas Rapauskas, Vin- [illegible] pa- [illegible]esančios Jonas Kirmilas, Pet- [illegible]ndras Ar- [illegible]rasą patvitanas žukauskas. An- [illegible]siekia [illegible] Al. 30. [illegible]

K. Kablys, Jonas Parusis, P. Stasiūnas, A. Butkevičius ir A. Pakarklis. Po $ 10: P. Lekerauskas, J. Kolusa, Vl. Deveikis, J. Jačas, M. Kosiulionis, P. Bitinas ir P. Grigas. Po $ 5: K. Lekerauskas, Ig. Malinauskas ir Jonas Zakulovas. Viso $ 565. Vyras ir sūnus našlaitis širdingai dėkoja už moral[illegible] ir materialę paramą visiems.

Jonas ir Anastazija Kirmilai reiškia gilią užuojautą velionės vyrui ir sūnui skaudžios nelaimės valandoje.

Lai bus jai lengva Argentinos žemelė ilsėtis amžinai. Jonas Kirmilas.

A. A. EMILIJA K. TYLIENĖ, palaidota Sarandi kapuose 11. XII. 50.

— JUOZAS BIKINIS, sulaukęs 47 m. amžiaus, 13. XII. 50 mirė savo namuose Gerli. Argentinoje išgyveno 20 metų. Čia didžiausiame nuliūdime liko velionies žmona. Buvo kilęs iš Varnių.

— ALEKSANDRAS NAVICKAS, užventiškis, sulaukęs 68 m. amžiaus, 28. XI. 50 mirė Urugvajuje. Jis buvo K. Milgintienės dėdė. Palaidotas draugų aukomis.

— PETRAS URNIKOVAS, sulaukęs 45 m. amžiaus mirė Urugvajuje 29. XI. 50. Liko liūdinti žmona Marija čereškaitė, sūnus Petras, sesuo ir kiti giminės. Vėlionis buvo kilęs iš Puponių dvaro, Kupiškio valsčiaus. Atsitarnavęs Lietuvos kariuomenėje (DLK. Mindaugo pulke), 1928 m atvyko Urugvajun. Dirbo baldų dirbtuvėje. Sveikatai paślijus gydėsi keliose ligoninėse, bet po operacijos mirė.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ siuvėjas. Užsakymus priima ir su savo medžiaga. Tartis vietoje:
JONAS PAULAUSKAS,
C. 1, Nr. 1732, V. S. Carlos, Berisso.

Despensa "La Fe"
ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Costa Rica 4401
Telefonas 72, Parque 4020

LMD AIDAS

DIDYSIS SKILIMAS

Ar jūs manote, kad aš atėjau ramybės duoti žemėje? Ne, sakau jums, bet veikiau skilimo...? (Lk. 12, 51).

Taip, skilimas yra neišvengiamas. Netikri ramybės saitai turi būti nutraukti, kad tikrais, dieviškais ramybės ryšiais galėtų būti surištos žmonių širdys ir likimai.

Pirmučiausia, Kristus stato kiekvieną prieš apsisprendimą: už ar prieš neutralus. Aš ir tu, ir kiekvienas iš mūsų stovi prieš šitą „arba — arba". Ir čia kaip tik yra ta riba, kur prasideda didysis žmonių skilimas. Čia yra ta vieta, kur Dievas sudrumsčia visokią mūsų netikrą ramybę. Čia yra ta paralelė, kur netikroji žmonių ramybė iseina į karą prieš Dievo ramybę. Jėzus Kristus yra tas įsitrenkimo akmuo ir papiktinimo uola. Kur Jo ramybė nusileidžia į žmonių tarpą, ten įvyksta skilimas. Taip buvo anuo metu, taip buvo visais laikais, taip yra ir šiandien. Teisingi yra Kristaus žodžiai: „Nuo šio laiko penki vienuose namuose bus suskilę: trys prieš du ir du prieš tris". Kodėl šitas susiskaldymas? sukilimas? karas namuose? Todėl, kad Kristaus ramybė ateina į juos. Ji nepakenčia tariamos, pusinės, paviršinės ramybės. Ji nepakenčia, kad žmonės gyvena taikoje vienas su kitu, gyvendami nesantaikoje su Dievu. Dievas nori, kad jie visi gyventų taikoje su Juo. Ir kad jie visi nenori to, iš to randasi skilimas.

Bet ramybė su Dievu yra brangesnė už visokią kitą ramybę. Jos turime ieškoti, net jei ir visas pasaulis paskelbtų mums karą. Ką reiškia tau gyventi taikoje su visais, jei šitą taiką tu turi apmokėti nesantaika su Dievu? Pasaulis visuomet buvo priešingas Kristui. Jis visuomet yra pasisakęs prieš Kristų ir jo ramybę, todėl jis niekuomet neturėjo ir neturės ramybės. Be Kristaus nėra ramybės. Be Dievo visi žmonių susiraminimai yra apgaulingi mirażai. Kas žmonių opiniją labiau respektuoja, negu Jėzų Kristų, tas nėra Jo vertas. Už ar prieš Kristų? Tai klausimas, prieš kurį mes stovime kaip prieš kokią de markacijos liniją. Mes tiksliai galime pasakyti, kur eina toji linija, kurilais vąjį pasaulį skiria nuo raudonojo. Bet linija, skirianti žmones Kristaus atžvilgiu, eina per visus pasaulio kraštus, ir per Amerikos kraštus, gal ir per tavo namus, ir tikriausiai per tavo širdį. Ten Kristus — čia pasaulis, ten ramybė su Dievu — čia nuodėmė, ten Kristaus ramybė — čia žmogiški suraminimai: dvi šalys, dvi galimybės. Vieną iš jų mes turime pasirinkti. Vieną iš jų mes ir faktiškai pasirenkame, net jeigu ir neateiname pas Kristų su aiškiu ir sąmoningu apsisprendimu. Pats mūsų gyvenimas yra jau apsisprendimas, teigiamas arba neigiamas.

O kad Viešpats išgirstų iš kiekvieno mūsų burnos: „Viešpatie, aš už Tave; aš seksiu Tave!"

A. JANULAITIS ir B-vė
Stato naujus namus. Taiso ir remontuoja senus
Cor. Brandzen 2786 — Sarandi

RESTORANAS — BARAS
A. Degulis, P. Olišauskas ir A. Švarlys savininkai
Geras valgis. Pirmos rūšies gėrimai. Nebrangios kainos.
c. Pedro Mendoza 2117.
Tel. 21-2952

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33. Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadai šeimynoms.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 465 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 2 ir nuo 15 iki 19 v.

Baras - Restoranas
"EL RANDO"
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Prikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

DVASINIO TURINIO LITERATŪROS GALIMA VELTUI ĮSIGYTI RAŠANT Į MŪSŲ RAŠTINĘ JAV

LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA INCORPORATED
P. O. Box 488, Chicago 90, Illinois, USA

PENKI DIDIEJI LIETUVIAI

Ne tik senovės lietuviai, bet ir daugelis kitų tautų, mirusiuosius degindavo, kitus žemėse laidodavo. Toks pat laidojimo kultas tebėra dar ir dabar.

Lietuvoje, kaip krikščioniškosios kultūros šalyje, kur laidojimo kultas beveik išimtinai bažnyčių aptarnaujamas, mirusiuosius laidojame žemėse — kapinėse.

Paskutiniaisiais metais, miré keletas stiprių dvasios galiūnų, kurie faktiškai, dar gyvi būdami bažnyčios patarnavimais nebesinaudojo; jie, savo dorovingumo atžvilgiu, buvo perdaug augštai iškilę, kad būtų buvę reikalingi pašalinės įtakos arba paramos; tie žmonės savo lavonus pavedė sudeginti.

Vienas iš pirmųjų tai buvo prof. Petras Leonas. Jis miré 1938 metais gegužės 12 d. Tai viena ryškiausių Lietuvos istorijoj asmenybių. Aktyvus atgimimo laikotarpio varpininkas. Demokratas — liberalas, kuriam retai kas gali prilygti: Pirmasis Lietuvos Teisingumo Ministeris. Il gus metus buvęs Teisių Fakulteto Dekanas, Advokatų Tarybos pirmininkas. Seimų rinkimo komisijos pirmininkas. Tad ne veltui jis buvo laikomas demokratinės Lietuvos teisės kūrėju ir tikru teisingumo simboliu.

Lietuvybė, teisingumas ir demokratija, tai prof. Leono pagrindiniai principai. Dėl jų jis kovojo, dėl jų jis dirbo, dėl jų jis ir gyveno.

Kitas dvasios milžinas, tai prof. Vincas Čepinskis. Miré 1940 m. rugp. 29 d. Tai fizikos ir fizinės chemijos mokslininkas. Tai Vakarų Europos masto mokslininkas, o drauge poetas.

Jis buvo matematikos — gamtos fakulteto dekanas. Keliais atvejais buvo išrinktas Vytauto Didžiojo Universiteto rektorium. Mokslininkų, studentų ir visuomenės tarpe turėjo didelį autoritetą. Jautrus ir gražbilys. Priklausė Lietuvos socialdemokratų partijai, buvo seimo narys ir Švietimo Ministeris. Kai seime prasidėdavo principinės diskusijos, tai seimo nariai sakydavo, kad „Čepinskis geriau žino, Evangeliją, o Krupavičius marksizmą". Tikrai, Čepinskis daug ir labai daug žinojo ir dargi pagrindiniai. Jis miré 1940 m. Jis irgi pavedė save sudeginti Medicinos Fakulteto Kre matoriume, kaip ir prof. Leonas

Trečias tai Lietuvos patriarchas didysis aušrininkas Dr. Jonas Šliupas. Jis miré ne be Lietuvoj, bet tremtyje. Tai buvo 1944 m. lapkričio 6 d. Berlyne. Jis kaip ir dešimtys tūkstančių tautiečių pasitraukė nuo bolševikiško siaubo. Dr. Jonas Šliupas per daug visiems gerei žinomas. Gal net daugiau čia Amerikoj. Tai neišsemiamos energijos žmogus, aušrininkas, kovotojas, ypatingai dėl žmogaus sąžinės laisvės.

Jis savo palaikus irgi pavedė sudeginti. Tai buvo padaryta Berlyne. Jo pelenai atgabenti į Čikagą ir ten tautinėse lietuvių kapinėse palaidoti, o prie jų sudėtomis aukomis jam pastatytas paminklas.

Ketvirtas mūsų politikos ir visuomeninės veiklos dvasios galiūnas, 1950 m. birželio 4 d. Čikagoje miręs Dr. Kazys Grinius.

Tai Petro Kriaučiūno, įkvėpusio šimtams moksleivių lietuvišką dvasią, Leonas, Čepinskis, Šliupas, Grinius, Vailionis

---

mokinys, varpininkas nuo pirmosios „Varpo" užuomazgos ligi savo mirimo dienos.

Redaktorius, žurnalistas, ministeris pirmininkas, Respublikos Prezidentas, kilnus demokratas. Lietuvių patriotas, kaip ir kiti anksčiau paminėti. Jis savo lavoną irgi pavedė sudeginti, o pelenus parvežti į Lietuvą, jo gimtinį kamą Salemą.

Šitų keturių žymiųjų Lietuvos vyrų pavyzdžiai mums parodo, kad nė lietuvybė, nė dvasios laisvė nėra susijusi su jokiomis konfesijomis, kaip kartais norima tai įrodyti, nė su jokiomis žmogaus sąžinei prisimetamomis dogmomis.

Jų darbai ir nuopelnai lietuvių tautai yra dideli. Jų lietuviškumo nueitieji keliai ne tik be priekaištų, bet sektini visam lietuvių jaunimui, iš kurio laukiame ne mažesnių darbų, negu pavyzdžiai rodo. Kiekvienas dvasios milžinas eina savu keliu, o tie keliai veda į Lietuvių tautos širdį.

A. J.

Prie šio A. J. straipsnio „Lietuvių Kelias" deda tokį prierašą:

A. J. nurodyti keturi dvasios galiūnai, būdami gyvi, nesinaudojo faktiškai bažnyčios patarnavimais. Tačiau galima nurodyti ir tokius žymius Lietuvoje žmones, kurie, būdami praktikuojančiais katalikais vis dėlto prieš mirdami pavedė savo palaikus sudeginti krematoriume. Užtenka prisiminti, pvz. kad ir mirusį 1939 m. kovo 27 d. Vytauto Didžiojo Universiteto Matematikos Gamtos Fakulteto profesorių Liūdą Vailionį. Gilus patriotas, buvęs „Lietuvos Ūkininko" ir „Vilties" bendradarbis, prof. L. Vailionis specializavosi botanikoje, kuria ir dėstė L. U - tete nuo 1922 - ųjų ligi 1938 - jų m. pabaigos, savo darbus šioje srityje vainikavęs 1938 m. išleistu lietuviškuoju botanikos žodynu. Tylus darbuotojas - mokslininkas, L. Vailionis nuo Šaulių Sąjungos įsikūrimo pradžios ligi savo mirties buvo Š. S. valdybos veiklusis narys, dėl savo nepaprastai kuklaus, tauraus ir skaidraus būdo pramintas „Šaulių Sąjungos sąžine". Giliai tikintis žmogus, prof. Vailionis prieš savo mirtį pareiškė paskutinę valią, kad jo kūnas būtų sudegintas krematoriume, kas ir buvo įvykdyta. Sudeginto velionio Vailionio kūno pelenus noréta buvo palaidoti paskiau Kaune katalikų kapinėse, bet šiam sumanymui griežtai pasipriešino kapinių tvarkytojas, Karmelitų bažnyčios klebonas Meleška. Sapienti sat.

IMPERIALIZMAS — VISŲ RUSŲ LIGA

Seno rusų generolo sūnus, W. Boldyrev, Readers Digest skiltyse bando nurodyti priemones, kaip laimėti karą prieš bolševikų režimą Rusijoje.

Pats autorius dar 1930 metais prisidėjęs organizuoti Sovietų Sąjungoje opozicinę grupę NTS (National Alliance of Russian Solidarists), kas reikštų — tautinę rusų solidarumo sąjungą. Šioji organizacija veikianti dar ir šiandie. Jos pagrindinis tikslas už Rusijos išlaisvinimą. Kokia stipri rusuose esanti neapykanta komunistams, rodąs tas faktas, jog nuo 1921 iki 1941 metų Sovietų Rusijoje buvę daugiau negu 30 ginkluotų sukilimų, iš kurių kai kurie buvę iš anksto organizuoti, o kai kurie išsiveržę spontaniškai, kaip didelės neapykantos išsiveržimai. Aišku, kad tokius spontaniškus sukilimus komunistams buvę lengva greit nuslopinti.

Kokia didelė opozicija ir šiandien esanti prieš komunizmą Sovietų Rusijoje, rodąs 15 milijonų koncentracijos stovyklose uždarytas žmonių skaičius. Pagaliau, tie amžinieji valymai pačioje partijoje ir administracijos aparate rodo, kad opozicija esanti ne tik pavergtoje liaudyje, bet ir augščiau, Kremliaus valdovams ištikimame luome.

Boldyrev tvirtina, kad vien policijos ir žvalgybos bei ginkluotos jėgos pagalba bendrai bolševikų valdžia išsilaiko, kaip kad yra išsilaikę ilgus laikotarpius kiti kruvini režimai.

Amerikos Balso propagandą Boldyrev siūlo skleisti ne iš Amerikos, bet per slaptas stotis pačioje Rusijoje ir pataria:

Priemonės

Skelbiant Sovietų Sąjungos žmonėms tiesą, reikia išaiškinti, kad vakarai prieš rusų tautą nieko prieš neturi, kad visame kaltas tik režimas. Rusų kariams reikia skelbti, kad tai ne komunistai laimėjo karą ir pasiekė didelės pergales, bet tik rusų karei viai, rusų armijos, kad komunistai jų pergales išnaudojo dar didesniam žmonių pavergimui ir t.t.

Nedalomoji...

Apie kitus generolo sūnelis nesiteikia net užsiminti. Jis turi galvoje tik vieną rusų tautą. Jis pripažįsta rusų armijų ir kareivių laimėjimus ir, žinoma, juos norės Rusijai palikti. Vistiek kokia toji iš komunizmo išlaisvinta Rusija bus: ar monarchiškai reakcionieriška, ar kerenskiškai demokratiška, iš tų sluogsnių Lietuvai ir kitoms mažosioms tautoms nepriklausomybės pripažinimo laukti netenka. Juk ir Kerenskis kalba apie nedalomą Rusiją. Maždaug 1914 metų sienose, gal tik Lenkija sudaro išimtį. Bet dūšioje svajojama greičiausiai apie „nedalomos" Rusijos sienas, apie kurias carinis imperializmas svajojo ir kurios komunistinio imperializmo jau yra pralenktos.

Dėl imperialistinių apetitų bendrumo štai ryškus pavyzdys:

1944 metų rudenį Vienoje teko susidurti su vienu caro generolu politiniu emigrantu. Sovietų armijos jau anuomet buvo išstūmusios vokiečius iki 1914 metų sienų, o pietuose užėmusios Rumuniją, Bulgariją, dalį Čekoslovakijos ir dalį Vengrijos.

— Aš didžiuojuosi raudonosios armijos laimėjimais, — pareiškė generolas.

— Bet juk tai komunistų armijos?

— Taip, žinau, ir aš tebesu komunizmo priešas, bet tose armijose kovoja ir žengia pirmyn rusų kareivis ir aš jo laimėjimais didžiuojuosi, lyg jie būtų mano pačio pasiekti.

Caro generolas už rusų laimėjimo nematė komunistų. Ir ne tik jis vienas. Atsimename, kokia lengva širdimi tuoj po karo senieji rusų emigrantai, ypač Prancūzijoj priiminėjo Sovietų Sąjungos pilietybę ir tūkstančiais grįžo. Ir tik dėl to, kad jie buvo karinių laimėjimų apsvaiginti ir tikėjosi, kad Sovietų Rusijoje kažkas po jų pasikeis, kad laimėjimai atneš daug naujo, kad galima vėl bus kaip nors gyventi, jei ir ne visai laisvai, tai bent žymiai mažiau suvaržytiems negu sovietų piliečiams iki laimėjimų.

Komunistinė praktika visus apvylė ir, gal būt, grįžusieji emigrantai jau seniai koncentracijos stovyklose savo kaulus paguldė. Bet rusų negrįžusių emigrantų sluogsniai dar gyvi ir komunistinio imperializmo pergalės jiems galvas vis dar apsukusios. Jie prieš komunizmą, bet už komunistinio imperializmo laimėjimus, kuris įkūnijo carų imperializmo slapčiausius troškimus. Jie mielai nuvers komunistus, bet labai nemielai atsisakys nuo jų teritorinių laimėjimų.

Viena: kaip bus, jei Sovietų Rusijoje prieš komunizmą kils revoliucija iš vidaus ir jei Lietuvai nepriklausomybę turėsime gauti iš komunistus nugalėjusių malonės — rusų — monarchistų, demokratų ar dar kokių kitų?

Antra: kas bus, jei III pasaulinis karas nušluos komunizmą ginkluota jėga iš išorės, jei ir mes ir kitos Sovietų Sąjungos pavergtos tautos, o lygiai su jomis ir rusų tauta savo valstybėms nepriklausomybę gaus iš nugalėjusio demokratinio pasaulio rankų?

Aišku, kad antras atvejas mažųjų tautų nepriklausomybei atstatyti yra tikresnis.

„Lietuvių Kelias" pataria neužmiršti, kad visi rusai yra imperialistai ir tuo klausimu reikia dar daug kalbėti, kad kiekvienam lietuviui būtų aiškūs jų pasikėsinimai.

Esame didelių įvykių išvakarėse. Greit turės griūti bolševikiškas rusų imperializmas, vienok būkime pasiruošę atsispirti prieš visokias kerenskijadas ir kitas naujoviškas bermontijadas, tykojančias pasigrobti kaimyninius kraštus.

Rusai tegul sau šeimininkauja Rusijoje, o ne rusų gyvenamose šalyse apsieisime be jų.

N. N.

LIETUVOS ISTORIJOS FRAGMENTAS

Londono Universiteto slavų instituto leidžiamam žurnale „The Slavonic Review", š. m. pirmąjame numeryje įdėjo žinomos istorikės J. Deveikės istorinę studiją, pavadintą „The Lithuanian Diarchies". Joje aprašoma, kaip didžiulė viduramžių Lietuvos valstybė dviem atvejais buvo valdoma ne vieno, bet dviejų valdovų, kurie sukūrė du administracinius vienetus, įsivedė net skirtingas religijas, bet iš kitos pusės, gražiai išlaikė valstybės vieningumą. Tai buvo istorijoj retas atsitikimas — viena valstybė dviejų valdovų administruojama. Pirmas toks pasidalinimas įvyko dviejų brolių Algirdo ir Kęstučio, o antras tarp Švitrigailos ir Žigimanto.

Studijos autorė dviejų brolių valdžios pasidalinimui randa naują, realų pagrindą, paremtą ne vien tik broliška meile, bet taip pat ano meto Lietuvos valdovų didele politine išmintimi, Lietuvos rytų ir vakarų sąlygos buvo labai nevienodos, jų politika skirtinga. Du valdovai, pasinešę vienas į rytus, kitas į vakarus, sėkmingiausiai galėjo įvykdyti abiejų sričių vienijimo įdėją. Labai įdomiai autorė išvedžioja, kad Jogaila, pasirašydamas uniją su lenkais, buvo atsakingas tik už savo iš tėvo paveldėtos rytinės Lietuvos žemes. Kęstutis, valdęs tuo metu vakarinę Lietuvos dalį, jokios sutarties su lenkais nepasirašė.

Ši, J. Deveikės kruopščiai paruošta ir dokumentais paremta studija išspausdinta anglų žurnale yra ne tik Lietuvos vardo pagarsinimas, bet kartu ir jos intelektualų pajėgumo įrodymas. Studijos autorei pelnytai priklauso mūsų padėka.

J. L.

SVEIKINIMAI

ANTANAS ŠUMAKERIS SVEIKINA SU $ 100 AUKA

Anksčiau dirbęs lietuvių spaudoje Antanas Šumakeris gyvena Ranelagh miestelyje. Jis ragina visuomenę paaukoti savaitės uždarbį „A. L. Balsui", kad jis 1951 metais vėl taptų savaitraščiu, kaip kad buvo keliolika metų, kada spaudos reikmenys nebuvo tokios brangios.

Šumakeris nėra jokis kapitalistas; gyvena iš kuklių savo darbo pajamų. Nors jo prenumerata jau pernai apmokėta iki 1. IV. 1952 metų, bet dabar sveikindamas su Naujais Metais jis paaukavo $ 100 „A. L. Balso" spaudos darbo paramai, persiųsdamas tą sumą sykiu su šiuo lydimu laiškeliu:

„A. L. Balso" Redakcijai ir Administracijai.

Gerbiamieji: —

Ateinančių 1951 metų proga sveikinu redakciją ir administraciją linkėdamas dar geresnių pasekmių ir įstvermės Jūsų sunkiose pareigose dirbant mūsų tautos ir tėvynės labui.

Linkiu, kad ateinančiais metais vėl išleistumėt „A. L. B." savaitiniai.

Aišku, kad vien Jūsų pastangų tam permaža, privalome prisidėti visi skaitytojai.

Mano nuomone, kiekvienas skaitytojas apart prenumeratos mokesčio, tu rėtų paaukoti „A. L. B." spaudos darbo paramai tik vienos savaitės savo uždarbį ir užtektų šio tikslo atsiekimui.

Manau, kad nei vienas lietuvis, kurs brangina sava kalba spausdintą žodį neatsiliks nepaaukavęs.

Mano prenumerata rodos dar nesibaigia ateinančiais metais, tad kartu su šiuo laiškučiu siunčiu $ 100 pezų (valor declorado) virš minėtam tikslui.

A. Šumakeris.

Ranelagh F. C. N. G. R., 12. XII. 50".

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS PASVEIKINIMAS

„Argentinos Lietuvių Balsui", Casilla de Correo 303, Buenos Aires.

Nuoširdžiausi sveikinimai šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga.

Tebūna tie metai palaimūs Tėvynei ir mums.

P. L. B.
Vokietijos Krašto Valdyba.

Bad Salzuflen, 1950 m. Kalėdos.

— J. P. MARTINEZ BERSETCHE, Uruguay - Lituania Sąjungos pirmininkas, „Nervio" redaktorius, kandidatas į Urugvajaus Parlamentą, skaitė paskaitą Buenos Aires mieste ir ta proga aplankė „A. L. Balso" Redakciją, per ją perduodamas sveikinimus visiems Argentinos lietuviams. Šis gerbiamas kaimyninės Respublikos visuomenininkas, atvežęs linkėjimus nuo Uruguay - Lituania veikėjų, prisideda prie tų Pietų Amerikos intelektualų, kurie kiekviena proga, visose tribunose pareiškia: Viva Lituania Libre. (Lai gyvuoja nepriklausoma Lietuva)!

INŽ. ANTANAS J. RUDIS SVEIKINA IŠ CHICAGOS

Sveikindamas su Kalėdų ir Naujųjų metų šventėmis, linkiu „A. L. Balso" redaktoriui asmeniškos laimės ir kuodidžiausios sekmės Jūsų darbams.

„A. L. Balsą" gaunu tvarkingai ir šio įdomaus laikraščio paramai siunčiu 10 dolerių.

Linkėjimai visiems pažįstamiems ir bičiuliams lietuviams Buenos Aires'e.

Su tikra pagarba,

Antanas J. Rudis.

Chicago,Ill., 14. XII. 50.

POETĖ FOLKMANAITĖ SVEIKINA IŠ VENEZUELOS

Daug sekmės ir laimės linkiu „A. L. Balso" redaktoriui ir jo bendradarbiams linkėdama, kad sekantieji metai būtų Jums vaisingesni ir mažiau rūpesčių atneštų. — Kad „A. L. Balsas" ilgus šimtmečius gyvuotų ir būtų dvasios keliarodys kiekvienam lietuviui. —

Jūsų bendradarbė,
Arija Folkmanaitė.

Venezuela, Maracay, 15. XII. 50.

ŠIRDINGAS PASVEIKINIMAS IŠ PRANCŪZIJOS

Sveikindamas su Naujais Metais, siunčiu „A. L. Balso" spaudos darbo paramai 550 frankų.

P. Zablockis.

Florange, 12. XII. 50.

KAD VIETINIUS SUPAŽINDINTI SU LIETUVIAIS

Ilgametis „A. L. Balso" skaitytojas, geležinkelietis Bolius Kaliajas iš Venado Tuerto, Santa Fe provincijos, atvykęs Redakcijon nusipirko spalvuotą Lietuvos žemėlapį, Vytį ir knygelę Lituania, kad vietinius savo draugus supažindinti su Lietuva.

Ta proga jis apsimokėjo prenumeratą iki 1952 metų ir paaukavo mūsų spaudos darbo paramai $ 10.

Jeigu visi mūsų tautiečiai, gyvenanti Argentinos gilumoje, pasektų šį pavyzdį, tai vietiniai gyventojai mus daug geriau pažinotų.

Beje, ispaniškus „A. L. Balso" editorialus Bolius Kaliajas visuomet duoda pasiskaityti savo darbo draugams geležinkeliečiams. Kaliajas yra zonos inspektorius.

Spauda

ATSIŲSTA PAMINĖTI

* ELEGIJOS, paraše Algimantas Pagėgis, spaudos darbą atliko „Šūduva", Chicago, Ill., 1950. Pusl. 46 ir tiek pat eilėraščių dvejuose skyriuose: Vidurdienio grįžimas ir Mėlynasis kaspinas. Geltoni viršeliai aplenkti mėlyname aplanke atspaustu dail. J. Pautieniaus piešiniu.

Didžiuma eilių prasideda ir baigiasi su „aš" ir „man". Vienok eiliavimas gražus ir poetas neveja skaitytojo prie virvės, perskaičius jo kūrinius. Jį tenka priskirti prie optimistų.

Tėviškės laukams poetas sako:

Laukai po sniego antklodėm pabalę
vadina grįžt mane...
Kada pabaigsiu tremtinio nedalią,
ir jus išvysiu realybėj, ne sapne?

Gimti laukai, jūs brangesni už vis[ką:
už svetimus pavasarius, už deimantus [žibius.
Iš jūsų akmenėlių džiaugsmas trykšta,
Iš jūsų juodžemio nauji daigai pa[bus!

Šaltinis:

Tyras, kaip kūdikio siela po krikšto
šaltinio mylimas vanduo.
Ar tavimi aš troškulį alpinsiu,
saulėtą dieną grįžęs iš lankos?

Kaip paukštis gūžtą tarp šakelių su[sisukęs,
vanduo šaltinio ilgesingai supas.
Ir kuždasi su lapais nebyliais,
taip neišsakomai, vėsiai, vėsiai...

Algimantas Pagėgis — tai naujas vardas mūsų poezijoje. Jeigu tai ne slapyvardis, tai debiutantas yra daug žadantis poetas. Jo elegijos paturtins mūsų naujoviškos poezijos rinkinėlius.

* ATEITIS, Nr. 10, rašydama apie Amerikos tautinį sportą beisbolą praneša, kad žaidžiantis už National League meisterį, Philadelphia, lietuvis Ed. Vaitkus yra vienu iš geriausių žaidėjų visame pasaulyje.

Ten pat Balys Pavabalys eiliuoja apie dviejų rūšių dipukus:

Dipukas — kaip tas pūkas:
Jo niekas nepagaus.
Kaip pūkas jis ir sukas:
Tarp žemės ir dangaus.

Prieš dvidešimt metų
Atvyko čia teta.
Po dvidešimties metų
Teta jau nebe ta.

Prieš metų kokią porą
Ir aš čia atvykau.
Vos pakeičiau tik orą,
Good bye visiems sakau.

Good bye visom idėjom,
Good bye sapnam visiem.
Ne taip gyvent žadėjom,
Kai teko būt basiem...

* VYTIS spalių ménesio laidoje, 1950 praneša, kad vyčių organizacija JAV 1950 metais padidėjo dešimčia kuopų ir 490 narių. Geriausi vyčių chorai yra Chicagoje, Detroite ir Rochesteryje.

* ECO BOLETIN, Argentinos esperantininkų laikraštis, Nr. 20 - 22, liepos - rugsėjo, 1950, 8 nedideli puslapiai Gazcón 1454, Buenos Aires.

GAUNAMOS „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO" KNYGYNE:

LIETUVOS KELIU, skaitymai lietuviškai ištrėmimo mokyklai, paruošė spaudai B. Babrauskas. Pirmoji dalis 192 puslapiai, antroji 160. Kiekviena dalis po $ 5. Lietuvos Keliu, tai įvairių mūsų poetų ir rašytojų kūrinių rinkiniai, istoriniai, moksliniai pasiskaitymai.

LITUANIA, parašė Petras Babickas. Ispanų kalbon verté Leonardas Sruoga. Gražiai išleista senovės Lietuvos istorija, gausiai iliustruota, didelio formato, 32 puslapiai. Kaina $ 3.

LAPKRIČIO NAKTYS, Henriko Nagio poezijos kūriniai, 112 puslapių. Kaina $ 5.

TILTO SARAS, P. Tulpės novelės, 151 pusl. Povilo Abelkio leidinys. Dail. R. Veselausko iliustracijos. Kaina $ 5.

DAKTARAS KRIPŠTUKAS PRAGARE ir kitos Juliaus Kaupo pasakos, suraśytos slaptose Kauno miesto kronikose, Povilo Abelkio leidinys, 190 puslapių. Iliustravo dailininkas Adolfas Vaičaitis. Kaina $ 5.

Šios knygos Argentinoje parduodamos kelis kart pigiau, negu JAV.

Kiekviename Argentinos lietuvių šeimos židiny turėtų rastis lietuviškų knygų rinkiniai.

Siųsdami užsakymus sykiu su pinigais adresuokite:

„A. LIET. BALSAS"
CASILLA DE CORREO 303 —
BUENOS AIRES.

Asmeniškai atvykstant, šias ir kitas knygas galima pasirinkti „A. L. Balso" Administracijoje:

AVENIDA BOEDO 737 —
Buenos Aires

San Francisco Solano
Geriausi Sklypai Prie Klm. 16
EKSKURSIJOS NUO „TULSA" VYKSTA KASDIEN:
Viamonte 190, Buenos Aires
PARENKA - TVARKO DIREKTORIUS C. BUIVIDAS
Planus ir Kainas Suteikia „A. L. Balsas"
SUTAUPYSITE PINGUS JEIGU NUPIRKSITE NUOSAVYBĘ, KURIOS KAINA NUOLAT KILS!
NUSIPIRKUSIEJI PATARKITE SAVO KAIMYNAMS
Dėl kainų ir mokėjimo sąlygų kreipkitės laiškais arba asmeniškai darbo dienomis nuo 10 ik 12 ir nuo 17 iki 19 val. į nuosavybių skyriaus vedėją šiuo adresu: SR. ČESLAVAS BUIVIDAS, TULSA, VIAMONTE 190.
Pasiteiraukite ir pirkite dabar!

Pasaulis ir Moteris

PIRMASIS PASAULINIO MOTINŲ SĄJŪDŽIO KONGRESAS

Birželio 6-10 d, 1950, pranzūzų motinų atstovės drauge su 28 tautų motinų atstovėmis buvo susirinkusios svarstyti motinų vaidmenį ekonominiame gyvenime.

Lietuvą atstovavo ponios Bačkienė, Galdikienė ir Karvelienė.

Trijų tarptautinių kongresų pasėkoj („Pasaulio pažangos darbininkė — motina''), remiama prancūzų Pilietinės ir Socialinės Motinų Sąjungos, ins piruojamos retos inteligencijos moters p-lės Boutillard, susilaukė pirmojo Pasaulinio Motinų Sąjūdžio (Mouvement Mondial des Meres) Kongreso.

Atidarymo posėdy pirmoj eilėj dalyvavo Ponia Georges Bidaut, Ponia Vanier, Kanados ambasadoriaus žmona, Jungtinių Amerikos Valstybių ambasados atstovės, Italijos, Egypto, Irano, Norvegijos, Šveicarijos, Tarptautinio darbo biuro ir t.t. vyriausybės.

P. Baron sveikino vyriausybės vardu ir pareiškė, esąs suinteresuotas kongreso tema. Motinos yra vartotojų atstovės. Pagerėjus ekonominiam gyvenimui reikalinga, kad vartotojas naudotusi geresnėmis rūšimis. Vartojimo klausimas tapo lygiai taip pat svarbus, kaip ir gaminimo.

Belgijos atstovei M-lle de Lalieux atpasakojus praeitį nuo 1947 metų ir p-lei Talerlet (Šveicarija) pasveikinus kongresistes, Ponia d'Arcy, (Pasaulinio Motinų Sąjūdžio) pirmininkė, atvaizdavo numatytus trijų dienų kongreso darbus. Pirmoj eilėj iškeliami moters ir motinos pašaukimai.

Dauguma moterų pašauktos būti motinomis

Pasaulėžiūra, norinti išlaisvinti moterį nuo jos motiniškų pareigų ir padaryti ją lygia vyrui darbo ir gyvenimo malonumo drauge, yra priešinga prigimtai teisei. Tikrovėj dauguma moterų per motinybę atsiekia savo asmenybės įstobulėjimo. Motinybė yra pašaukimas, kuris užpildo visą jos gyvenimą. Pasaulinio Motinų Sąjūdžio tikslas duoti motinoms galimumo sukurti žmoniškesnį pasaulį.

Nei balsavimo teisė, nei uždarbio lygybė negali duoti galutino sprendimo šiam klausimui. Tik motinos vieta šiadieninio pasaulio gyvenime gali nulemti.

Toliau kalbėtoja nurodė, kad nėra sąryšio (incompatibilite) tarp ekonominės lygsvaros ir socialinės pažangos. Tikriaus sakant, įvykdyta socialinė pažanga yra geresnės ekonominės lygsvaros bazė. Motina šeimos židiny riioda šeimai aukštesnį gyvenimo su vidutiniais ištekliais lygį; ji padeda visuomenei išvengti nenormalių išlaidų.

Kalbėtoja toliau duoda moters darbų šeimoje apžvalgą. Įvairios gyvenimo sąlygos daro šį klausimą labai sudėtingu. Čia paliečiamas ne tik materialinis darbo klausimas. Sunkiausia įvertinti šeimyniniam darbe visą motinos širdies inteligentiškumą, kurį ji įdeda į šeimyninį darbą.

Motina atsakinga už žmogaus moralinę pažangą

Šeiminio moters veikimo įtaka į tautinio arba pasaulinio ūgio viešumą pasižymi dviem atvejais: motinos vartotojos vaidmuo ir, kas kainuotų visuomenei, jei reiktų pavaduoti motiną paprastai jos atliekamuose namų darbuose.

Kongresas svarstė temą: ekonominis motinos vaidmuo. Ekonamija yra tik priemonė pagerinti gyvenimo sąlygas. Bet motina yra taip pat atsakinga dėl žmogaus intelektualinės ir moralinės pažangos, kuri yra galima dalinai per jos fizinį darbą, bet taip pat ir pirmoj eilėj per jos auklėjančią įtaką. Tradicijų saugotoja ir kilnių idėjų nešiotoja — motina yra tikrai žmonijos pažangos darbininkė. Tai yra motinos vaidmuo padaryti civilizaciją žmoniškesne. Motinų valanda išmušė pasauly, nes jos pirmoj eilėj yra taikos faktoriais.

Ar yra motinos, kurios nebūtų nusistačiusios prieš karą?

Ar Pasaulinis Motinų Sąjūdis nusistatęs prieš karą? MMM nusistatęs už taiką, ne prieš ką nors, bet su visu pasauliu, ne dėl karo baimės, bet dėl taikos meilės. Mes norime visomis mūsų pastangomis sukurti taikos pasaulį, kur karas neturės vietos.

Mes prašome motinoms teisės ir galimumo sukurti šį naują pasaulį. Šiuo tikslu mes tiesiame ranką visoms pasaulio motinoms. Mes siunčiame mūsų meilės pareiškimą su nenugalima viltim tų, kurios žino, kad meilė nugali viską.

MMM pirmininkė p. d'Arcy kalba susilaukė didelio pritarimo. Po to kongreso dalyvės buvo priimtos prezidento Vincent Auriol, kuris buvo šio kongreso garbės pirmininkas.

Motinos šeimos ir tautos ūky

P-lė Lagrange, teisių profesorė Clermont Ferrand, padarė pranešimą šia tema: motina šeiminėj ekonomijoj (įstatymai ir įpročiai). Ji konstatavo, kad ekonomijoj vedybos sutampa su moters padėties šeimos ūky pagerėjimu. Motina naudojasi ūkiškų statutu, kuris jai leidžia užtikrinti tiesioginių namų ūkio interesų saugotojos vaidmenį. Toliau kalbėtoja nušvietė vedusios moters teises. Ji palietė visų kraštų įstatymus.

Kas dėl moters ūkiškų teisių, kalbėtoja nurodė, kad kai kurie civiliniai kodeksai uždeda vyrui pareigą duoti žmonai reikalingas namų lėšas. Tačiau visų kraštų įstatimdavys tės nepakankamai gina materialinius moters interesus. Pačios moterys privalo ieškoti priemonių sustiprinti savo teises, kurių pagalba jos galėtų apsaugoti šeimos ir vaikų interesus.

Austrijos atstovė Mme Hietl palietė moters darbo šeimoj vertę.

Nurodžius skaitlingas sutaupas, kai motina pasišvenčia šeimos židiniui: skalbimo, prosavimo, siuvimo ir t. t. sutaupos, p. Hietl nurodė, kad motinos darbas namuose turėjo didelę įtaką į krašto ūkį. Budėdama, kad jos židinio nariai būtų racionaliai maitinami, motina pašalina ligas. Ramybės atmosfera, kurią sudaro motina namuose, duoda galimumų tėvui tapti ramiu, išlaikyti lygsvarą. Ši moralinė atmosfera turi didelės reikšmės tėvo darbui, o per jį visai tautai.

Motina židiny

Argi galima manyti, kad daugiau naudos dirbti dirbtuvėj arba biure, negu nuosavoj virtuvėj? Argi daugiau moteris prisideda prie bendros krašto gerovės, dirbdama fabrike, krautuvėj? Priešingai, pasilikdama namuose motina dirba daugiau šeimos gerovei, o socialinė ir ekonominė santvarka privalo duoti jai priklausančią vietą. Ir todėl motina šeimos židiny numato socialinių reformų programą, kuri liečia atlyginimus, tapusius šeimyniniais. Todėl reikalinga, kad moterys greta vyrų kovotų pilietinės ir socialinės akcijos planuose. Žmona ir motina tuo pačiu laiku tampa socialinių reformų ir politinės pažangos apaštale.

Motinų vargai

Ponia de Wolf-Schmyder (Šveicarija) atvaizdavo motinos darbo šalia namų pasėkas. Pirmoj eilėj darbas šalia namų turi sąryšio su vaikų mirtingumu. Viena anketa parodė, kad 26,2% vaikų mirtingumo būna, kai motina pasilieka dirbti namuose ir 57% vaikų mirtingumo, kai motina išeina dirbti šalia namų.

Toliau motina, dirbdama šalia namų, privalo nutraukti savo darbą, kai jos vaikai suserga. Atleidimas motinos iš darbo dėl vaikų ligos atsiliepia į gamybą. Jeigu motina nepertraukia savo darbo vaikui susirgus, ji patalpina serganti į ligoninę ir daro dideles išlaidas. Lopšeliai taip pat sudaro bendruomenei labai dideles išlaidas.

Motinos darbas šalia namų turi ir kitokių blogybių: motinos pervargimas ir netekimas sveikatos dėl dvigubos darbo naštos namuose ir šalia namų. Motina nebeturi laiko sukurti jaukią namų židinio atmosferą ir iškyla išsiskyrimai.

Motinos darbas šalia namų labai atsiliepia į vaikų mokymąsi. Ardennes padaryta anketa parodė, kad 90% neatvykusių į mokyklą vaikų buvo iš šeimų, kur motinos dirba už namų.

Socialinė tarnyba labai apkrauta, kai motina dirba už namų. Išlaidas pakelia bendruomenė.

Jaunų nusikaltėlių skaičius taip pat padidėjęs. Karo metu daugelis vaikų nepažino šiltos židinio atmosferos. Jie buvo atskirti nuo savų tėvų, deportuoti. Pamažu vaikai deformavo savo sąžinę. Jie užsiėmė prekyba, vogė, ištvirkavo. Štai, dėl ko mes šiandien matome tiek jaunų nusikaltėlių, kurių daugelį randame psichiatriniuose ir pataisos namuose. Jaunų nusikaltėlių klausimas taip pat ekonominis klausimas, iškeliąs reikalą kovoti su blogybe iš pagrindų, t. y. duoti motinoms galimumo pasiaukoti šeimos židiniui ir vaikų auklėjimui.

Ponia Colini iš Italijos kalbėjo dėl motinų vargų, jų priežasčių ir priemonių juos nugalėti. Motinų vargai, kuriuos joms tenka pakelti kiekvieną dieną, neapskaičiuojami: materialiniai moraliniai ir psichologiniai vargai. Ekonominiu atveju motinų vargai daugiausia kyla dėl stokos lėšų. Aišku, kad motinoms reikia padėti šeiminiais priedais. Antra vargų rūšis kyla dėl butų nepritaikymo kasdieniniams motinų darbams. Reiktų, kad moterys ir motinos bendradarbiautų architektų projektuose. Elektriniai namų ūkio aparatai didele dalimi galėtų sumažinti motinų namų darbo vargus. Deja, tai sunkiai pritaikoma dėl jų brangumo.

Baigdama p. Colini reikalauja išlaisvinti motiną iš kasdieninių trūkumų ir kasdieninės vergijos.

Savo kalboje p. Colini priminė su didele užuojauta ir lietuvių masines deportacijas. Lietuvos atstovės už tai jai padėkojo.

Birželio 10 d. prieš piet buvo Pasaulinio Motinų Sąjūdžio Tarptautinės Tarybos posėdis. Kongreso dalyvės tapo priimtos pas burmistrą.

Prieš kongreso pabaigą tapo priimtos rezoliucijos, kurių tarpe buvo paminėtos ir persekiojamos motinos kenčiančios okupuotuose kraštuose, deportuotos ir ištremtos.

Įvairiuose kongreso posėdžiuose buvo padaryti lietuvių, lenkų ir ukrainiečių atstovių pranešimai apie persekiojamas motinas sovietų užimtuose kraštuose, deportuotas ir emigrantes. „A.''

Dr. V. Karvelienė.

Ponia Manuela Vasquez de Šlapelis, Jono Šlapelio žmona, daug padedanti savo vyrui jo versluose, savo dvaro sode argentiniškam sniegui iškritus.

Kasdieniniai Reikalai

ONA MILERIENĖ APSIGYVENO QUILMES

Nuo Kazlų Rūdos kilusi tremtinė Ona Milerienė prieš porą metų atvyko Argentinon su keturiais mažais vaikučiais. Valdiškame Inmigrantų Viešbūtyje išbuvo kelis mėnesius. Apie ją rašė ir vietinė spauda.

Dabar Ona Milerienė gyvena La Platos pakrantės miestelyje Quilmes. Su naujuoju savo vyru, Marinich, ukrainiečių tautybės sulaukė sūnaus, taigi viso augina 5 vaikučius. Šeima gyvena nuosavame namelyje, tik labai gaila, kad viena dukrelė nusilpo sveikatoje ir tapo internuota ligoninėje Lujan.

Svaja.

— ANELĖ MARGEVIČIŪTĖ BURBIENĖ su dukra gimnazijos moksleive Herminia ir mažąja dukrele Nelida vasaroja Atlanto pajūry, San Clemente de Tuyu, pp. Bukevičių vasarnamy „Atlantida''.

— DR. ELZBIETA UDRENAITĖ JOSPAITIENĖ DE GOLYTZYN, Fiorito ligoninės gydytoja, gavo naują paskyrimą, Kordobos ligoninėn. Kaipo gydytoja dirba Kordoboje, o gyvena priemiestyje Rodriguez del Busto.

— JUZEFA JACEVIČIŪTĖ, gailestingoji sesutė, šiaulietė, prieš porą metų atvykusi iš tremties, trejetui mėnesių išvyko į Kordobos kalnus, La Cumbre.

GERBIAMOJI PONIA LOZORAITIENĖ SVEIKINA IŠ ROMOS

Daug geriausių linkėjimų Kalėdoms ir Naujiems Metams gerb. „A. L. Balso'' redaktoriui siunčia

Vincenta Matulaitytė - Lozoraitienė.

Roma, 1950. XII. 12.

ARGENTINOS Y. W. C. A. 60 METŲ

Jaunų Moterų Krikščionių Organizacijos skyriaus (YWCA) Buenos Airres mieste įsikūrė 13. XII. 1890, pirmininkaujant poniai W. Barnett. Dabar turi virš 1.000 narių. Šios intelektualinio auklėjimo, sporto ir kultūros organizacijos namai Buenos Aires mieste randasi gatvėje Tucuman 844. Turtinga biblioteka, sporto salė, maudynės, valgykla, mokykla ir kiti skyriai telkia nares ir viešnias.

YWCA centras yra Šveicarijos miesto, Ženevoje. Septyniosdešimtyje pasaulio miestų dabar veikia YWCA skyriai.

Šeiva.

— SOFIJA ŠAFRONAITĖ ir Marijona Ažubalis jau viš 30 metų gyvena Jeruzalėje pranciškonų įsteigtame lenkų name prie Lotynų Patriarchato.

GERBIAMASIAS BENDRADARBES SVEIKINU!

Šio skyriaus bendradarbes ir visas mielas skaitytojas širdingai sveikinu Naujų, 1951 Metų proga.

Pasaulis ir Moteris visuomet atydžiai sekama; bet dar atydžiau mes moterys sekame ir domimės audringais dabarties įvykiais, visuomet turėdamos viltį, kad iš tų įvykių atgims mūsų mylima, Nepriklausoma Lietuva.

Tam tikslui visos privalome vieningai dirbti ir dirbti.

Sekdamos mūsų sesučių kilnų veikimą Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir kitose laisvojo pasaulio dalyse, nenuleiskime rankų ir mes, Argentinos lietuvės.

Lai 1951 metai suteikia mums ir visai mūsų tautai visų mūsų svajojamą laimę.

Ona G. Ožinskienė,
Pasaulis ir Moteris Sk. Ved.

ONA G. OŽINSKIENĖ,
Pasaulis ir Moteris Skyriaus Vedėja, kuri sausio pirmomis dienombis, 1951, metinių atostogų proga, vyksta Urugvajun. Apsistoja pas ponią E. Jarmalavičienę, Yaguarón 1330, Montevideo. Gerbiamuosius prenumeratorius labai prašome pamatyti mūsų laikraščio atstovę, įteikiant prenumeratas ir atsiimant kalendorių 1951 metams.

GROŽIO SALIONAS
Liūda Švedienė, savininkė
Sava kremų laboratorija
Plaukų kirpimas — garbanavimas
R. SERRAT 278 — SARANDI

Danutė Gilvydienė
kirpimo — siuvimo mokytoja
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

Patarimai Jaunai Motinai

SUNKUMAI SU MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKAIS

Vaikas turi išpildyti mokyklinio darbo uždėtas prievoles. Negerai daro motina, jeigu ji, užjausdama savo vaiką, stengiasi pateisinti jo gaišavimą arba padeda atlikti kai kuriuos darbus, kuriuos jis vienas sugebėtų padaryti. Toks palengvinimas žlugdo vaiko savarankiškumą. Vaikas pats turi nugalėti sunkumus, iškylančius mokykliniam gyvenime arba jo santykiuose su draugais. Vaikas išėjęs iš namų, atsidūręs už šeimos ribų, susiduria su tuo, kas pikta ir gera, su tuo, kas leidžiama ir draudžiama. Dabar jis turi spręsti pats savo atsakomybe, nors dažnai ir suklystų. Klaidingų sprendimų nereikia pateisinti jo proto nesubrendimu arba sakyti, kad turėtų pasiklausti motinos. Iš savo klaidų jis turi patirti, kuriais atvėjais galėjo pats padaryti išvadas ir pasipriešinti žalingoms įtakoms. Nuo 10 iki 12 metų vaikas aplamai labai linkęs aukštai vertinti savo jėgas. Jis pervertina savo jėgas, imasi didelių ir sunkių uždavinių, linkęs daug kalbėti ir girtis. Gerai galvodamas apie save, ima neigti suaugusių jų autoritetą, nors pats dar negali pratikti be jų paramos. Reikia stengtis, kad vaikas nepervertintų savęs, dirbtų savo jėgų ribose ir galėtų pasiduoti būtiniems aplinkos reikalavimams. Žinoma, netinka jį versti prie to jėga. Tėvai tepadeda jam suprasti gyvenimo santykius ir vaikas pats save turi sutvarkyti.

A. G.

VAIKAMS VAIKŲ DRAUGYSTĖ

Kaip dažnai mes visai nekreipiam dėmesio į vaiko pageidavimą turėti savo, vaikišką draugystę. „Jis juk mažas — ką jis gali suprasti apie draugystę''... Ir mes verčiam jį su didžiaisiais vaikščioti į kino, į teatrą, į svečius. „Kaip čia vieną paliksi, o be to, norisi kitiems parodyti vaiką, pasigirti juo. Nors jam ir nuobodi didžiųjų draugystė, bet kas man darbo: jis mažas — turi klausyti''... Ir štai padarom iš mažo vaiko — mažą senuką: per rimtą pagal savo amžių, tylų, melancholišką, be vaikiško linksmumo... Vis tai mūsų neprotingumo pasėkos!

Ne! Vaikas privalo vaikiškos draugystės, kur jis gali laisvai jaustis, laisvai veikti. Čia jo pasaulis: čia jis kitus supras, o kiti — jį. Čia jam įdomu ir malonu. Čia jis gali save laisvai ir vispusiškai apreikšti. Vaikų draugystėj, vaikai naturaliai auklėjasi. Tik vis dėlto, parenkant savo vaikui draugystę, reikia būti atsargiam ir apdairiam, kad į vaiko draugystę nepatektų žymiai vyresnio amžiaus ir vaikai - valkatos iš gatvės, kurių įtaka greit ima reikštis.

Vl. Butkus.

SESUTĖ SATKAUSKAITĖS,
gimnazijos moksleivės, Violeta ir Rita. Violetai 30. XII. 50 sukanka 15 metų amžiaus. Ta proga pp. Satkauskų namuose įvyks šeimyninės vaišės.

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPĖJA IR ŠUKUOTOJA „OLIMPIA''
Moderniškas galvos dabinimas
c. Camacuá 78 (Rivadavia 6600)
Tel. 63-8575 — Bs. Aires
(vyksta į klijiečių namus)

Penkias žvakutes torte rengiasi užpūsti penkių metų amžiaus Adolfas Muškėtas 9. XII. 50. Iš jo šalių stovi jo tėvai: Adolfas Muškėtas ir Francisca Liceo de Muškėtas, jų namuose, Sanambia 2790, Buenos Aires. Brolių Muškėtų radio, plokštelių, akordeonų ir pianinnų firma plačiai žinoma ne vien lietuvių visuomenei. (Vaišių aprašymas tilpo pereitame „A. L. Balso'' numeryje).

Juozo Zubricko nuotrauka.

Lietuviška
Dantų Klinika
Consultorio Dental 'Pavón'
N. Krukauskas
Savininkas

DIRBTINIAI DANTYS — KARŪNĖLĖS —
PLIOMBAVIMAS — DANTŲ TRAUKIMAS
(Dantistai diplomuoti viet. Universitete)
Priimama: Pirmad. — trečiad. — penktad. 14-20 val.
Susikalbama įvairiomis kalbomis
PATARIMAI VELTUI DARBAS GARANTUOTAS
Av. Pte. PERÓN (buv. Pavón) 488, — AVELLANEDA.
(Priešais Avellanedos geležinkelio stotį))

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO KALENDORIUS 1951 METAMS

Vaikų Kampelis

LAIŠKAS VAIKŲ KAMPELIO REDAKTORIUI

Prieš porą metų atvykusi iš tremties su savo tėveliais ir mažesniais broliukais, tuoj patekau mokyklon. Nors nejutau ypatingo sunkumo pramokti ispanų kalbą, bet lietuviškai lengviau būdavo išpildyti rašto darbus.

Kada argentinietė mokytoja uždavė rašto darbą — parašyti apie savo motiną, mamytės patarimu, aš pasinau dojau „A. L. Balse'' (Vaikų Kampelyje) tilpusiu straipsneliu. Tai buvo 1950 metų Motinos Dienos minėjimo proga.

Ir kokis didelis buvo mano džiaugsmas, kada maloni mokytoja mane pasveikino ir užrašė „muy bien'' (labai gerai), ir tą mano kūrinėlį, kaipo pavyzdį, man liepė perskaityti visai klasei. Jame buvo suminėta Lietuva ir Argentina.

Esu labai dėkinga už naudingus straipsnelius, padedančius mums mokytis, galvoti ir dirbti. 1951 metais dar atydžiau juos seksiu.

Danutė Balčiūnaitė.

ŠALNA DARŽELY

Brangi Tėvų Šalele!
Motule mylimoji!
Tu mus į gimtą lizdą
Kasdien šauki ir moji.

Šalna tavam daržely
Pakando rūtą, mėtą,
Šalna neleidžia grįžti
Į žemę Pažadėtą!

Skaisti dangaus saulele,
Pažvelk pro debesėlį,
Sudegink piktą šalną
Auksiniais spinduleliais.

Te vėl daržely želia
Lelijos, rūtos, mėtos,
Te vėl laisva dainuoja
Šalelė numylėta.

Viktoras Šimaitis.

KNYGOS MŪSŲ MAŽIESIEMS

„A. L. Balso'' knygyne yra gražių knygų vaikams. Dovanai gaus po knygą kiekvienas, kuris parašys eilės ar straipsnelį į šį skyrelį.

žiema Lietuvos miške. Dabar pats šalčiausias laikas Lietuvoje. Per Naujuosius Metus medžiotojai šaudo lapes ir kiškius tarpe sniegu apklotų eglučių.

M. ALŠEIKAITĖ — GIMBUTIENĖ

Lietuviškasis Lobis

ŠKICAI APIE PSICHINES GIJAS TARP PRAEITIES IR DABARTIES

(Tęsinys iš pereito Nr.)

Lietuviškos dvasios ilgimės, būdami svetur, nes kitur jos nėra. Ji tik viena tėra iš savo gilių šaknų išaugusi ir ilgų laikotarpių apipavidalinta. Jos pasigesdami, sakom: tuščia, neįvairu, nenuoširdu. Ta lietuviška nuotaika gili, nes joj daug širdies. „Homines humanissmi'' yra pasakęs XI amž. apie baltų tautas Adomas Bremenietis. Tą humaniškumą esame véliau įrodę daugeliu mūsų istorijos faktų. Neveltui ir Vydūnas savo veikaluose visa jėga kviečia neatsisakyti savo paveldėto žmoniškumo bei dvasingumo.

Iš liaudies dvasinės kultūros nuotrupų pajutę senosios sielos atspindžius, dažnai džiaugiamės jos šiltumu ir svei ka išmintim. Tačiau tai ne vienintelis šaltinis. Ar imsime liaudies melodiją, ar dainos žodžius, ar tautodailę, visur po gabalėlį rasime tiek gilios minties, tiek plataus diapazono jausmo.

Tas jausmo platumas ypač jaučiamas dainoje:

„Supkit meskit mane jauną,
Kad užsvyščiau aukštą kalną,
Aukštą kalną, ąžuoliją,
Ąžuoliją, žalią girią.
Teka upė rudzynuosan,
Duoda mane vargeliuosan''...
(Adutiškis).

Prasiveržus aukščiau kasdienybės į platumas, staiga nusileidžiama į žemės rūstųjį vargelį.

Tautodailėje greta žaismingų, vitališkų formų — šimtų spinduliuojančių ratų, saulių, žvaigždžių, besprogstančių pumpurų, šakelių ir žydinčių klestinčių žiedų ir augalų, randame skausmo pervertu veidu lietuviško kaimo žmogaus pavidale Rūpintojėlio ir Sopulingosios skulptūras.

Ir individualių kūrėjų kūriniuose taip pat, kaip ir liaudies kūryboje, begalinį džiaugsmą lydi begalinis liūdesys. Vitališkas šėlimas, skaidri giedri nuotaika ir baiminga nuojauta, giliai smengantis skausmas — ne vieno, o daugelio mūsų kūrėjų kūriniuose visai užpildo plačią jausmo skalę. Prisiminkim tik Čiurlionio „Pavasario'' ar „Vasaros'' sonatų pakilimus — neišpasakytą gyvybingumą, visu dinamikos galingumu, garsu ir spalva išreikštą, ir siaubą, mirtį nešančius juodus paukščius ar audros laužiamus kryžius, šiurpią nejaukią nuotaiką „Laidotuvių'' cikle. Prisiminkim Putino „Pumpurėlį'':

„Skleidžias, skleidžias pumpurėlis,
Lūkesy sukrautą grožį
Spinduliai švelniai atvožia —
Ir į naują kvapų žiedą
Plaštakėlis saule rieda''....

ir jo pesimizmo himnus. Prisiminkime Biliūno vaikystės giedrius jautrius atsiminimus „Jonuke'' ir „Kliudžiau'', nušautą nekaltą katytę ar Juozapatą, klaikiai savo Petrelio bejieškančią. O Balio Sruogos autobiografijoj rasime tokius atvirus žodžius: „Laukinis liūdnumas ir laimė, kalėjimas amžinas ir pašėlusi valia, gyvenimo padugnė, piktas kerštas ir pasiryžimo šventumo nekaltybė, požemio klaikumos rauda ir begalinis beprotingas džiaugsmas — visa gyvenimo disonansų aidija turbūt ne mano vieno išpažinties verta''. Ir Balio Sruogos kūriniuose vitališko džiaugsmo ir geliančio melodingo skausmo daug. Štai gaivalingos strofos:

„Ir svaigus sultingas vynas...
Ir linksmybė po pievelę,
Kaip kaitra sapnų vasarių...
Ar atminsi?... Ar Atminsi...

Skrenda tyli sutemėlė,
Verkia tyla — tylumėlė...
Nepajėgsi, neužginsi
Špižiui dūžti ir žvangėti,
Žiedui nukirstam žydėti,
Nors ir mirksnį, neužginsi''.

O tikrą klaikumose raudą girdime jo kacete parašytos „Apyaušrio Dalies'' strofose ir „Kazimiero Sapiegos'' paskutiniame paveiksle.

Simboliškumas, estetiškumas, paprastumas. — Iš seno paveldėtų pradų mūsų dienų kūrėjuose galime rasti labai įvairiai įsipavidalinusių. Vienuose atpažįstame senąjį bruožą pačiame jausmo platume ir gilume, kituose — sugebėjimą jausmą išreikšti (stiliuje, formoje), trečiuose — turinio ir formos sintezėje.

Per tūkstančius metų trunkąs protėvių menas dėsningai rodo sintezę tarp turinio ir formos. Priešistorinis menas ir jo tiesioginis nedaug tepasikeitęs įpėdinis — dabartinis liaudies menas - gyvas, gana puošnus, turtingas, bet neperkrautas, iš esmės simbolinis, turįs prasmę ir tikslą. Tačiau turinys neprašoksta estetikos bei grožio reikalavimų ir nuogame pavidale nepasirodo. (Čia kalbu apie archajinį meną, ne skulptūra). Gaubdama mintį, forma pasiekia didelio įvairumo. Turime tūkstančius koplytstulpių, kryžių, bet kiekvieną kitokį, turime šimtus apskritų ir kampuotų žvaigždžių — saulučių varijantų audiniuose, juostose, drožiniuose kalboje ir dainose — šimtus epitetų ir palyginimų, malonybinių ir mažybinių žodelių žodelyčių. Formos įvairumu, susijusiu su įgimtu grožio jausmu ir šiluma, aiškiai skiriamės nuo kaimynų, ypač nuo germanų. Ne tik patys, bet ir svetimtaučiai mokslininkai ir meninkai mūsų liaudies meną ar priešistorinį meną laiko žavinčiu, skoningu.

Pilnumo, darnumo jausmas meno kūriny — iš gilių amžių įsikūnijusi vertybė. Mes džiaugiamės raštytojo ar net mokslininko darbais, jei jie neperkrauti, lengvai prieinami, nes mes pripratę prie tokių kūrinių iš seniausiausių laikų. Kad ir aukšto laipsnio įmantraus formos žaismo, jei neįžiūrime turinio, nevertiname. Mes maloniai priimame E. Baumann žodžius (iš aukščiau minėtos citatos), kad Milašius turi daugiau skonio už sunkų Claudelį. Naujoji mūsų menininkų karta eina tais pačiais keliais, kuriuos grindžia ne tik bendri modernaus meno laimėjimai, bet ir paveldėtieji reikalavimai. Mes jieškome turinio, įvairios formos ir sintezės tarp jų.

Senoji religija: bipoliariškumas ir kosmiškumas.

— Vienas pagrindinių šaltinių archajiškai dvasiai pažinti yra tas, kurs per amžius kaupė visas žmogaus galias būtent, senoji lietuvių religija. Joj glūdi esminiai bruožai, kurių per ilgus amžius laikas ir naujas tikėjimas nei išrovė, nei pakeitė. Liaudies psichės pasireiškimo šaltiniai, kaip menas, tautosaka, papročiai, pagrindinėmis gijomis veda į senosios religijos rėmus.

Senoji religija — „gyvatos'' religija. Jos motto: „kova už gyvatą'', už gyvatą sintetine prasme, tiek biologinę, tiek dvasinę, kova už viso kosmo ir jame įaugusio žmogaus egzistenciją. Tiesa, visos pirminės religijos daugumas yra turėjusios pagrindinius bendrus bruožus, kuriuos ilgainiui kiekviena savaip išvystė. Taip atsitiko ir su priešistorinės Europos religijomis. Jų pagrinde matome vitalistines biologines pažiūras į gyvybės gimimą dėl dviejų polių — vyriškojo ir moteriškojo — veikimo. Niekas be priežastingumo, be bipoliarinių jėgų negimsta — nei žolė, nei javas, nei medis, nei žmogus. Todėl visas pasaulis buvo suskaidytas į vyriškąjį ir moteriškąjį. Tas dualistinis gamtos principas lietuviuose (kiek mums visas religijos palikimas, papročiai ir tautosaka rodo) yra labai aiškiai išlikęs su griausmingu, dinamišku, gaivalingu, žemę vaisinančiu Perkūnu, ožiu, jančiu, arkliu, gaidžiu, ąžuolu ir kt. iš vyriškos pusės ir motinos žemės, mūsų gimdytojos ir maitintojos, su jos šventais miškais, medžiais, kalnais, alkiais, akmenimis ar mediniais stulpais iš moteriškosios pusės. Dinamiškas, besisukąs, kaip dangus, vibruojąs, banguojąs, griaudžiantis, baubiantis žadina, suvirpina žemės jėgas, iš kurios gimsta sultingoji augmenija, pilna palaiminančios žemės galios, ir žmogus. Šią bipoliariškumo reikšmę gyvybės gimimui archajinėse formose yra išlaikiusi lietuvių tautodailė.

Jei kitose Europos religijose, pvz., graikų ir romėnų, gamtinės jėgos buvo išsidiferencijavusios, jas personifikuojant ir sužmoginant, tai mūsų protėvių religijoje gamtos jėgų supersonafikavimas (apie kurį mes žinome iš istorinių šaltinių ir tautosakos) nenugalėjo gamtos ir liko tik šalutiniu reiškiniu. Žmogus neatskiriamu nuo gamtos, bet įsijungimu į visą kosmo ritmą senoji lietuvių religija galbūt labiausiai išsiskiria iš kitų. Žmogaus ir gamtos artimumo jausmas leidžia giliau įsijausti į visatos esmę, ją savaip pergyventi. Todėl mūsų senuolių religija — sukauptai kosmiška, neišsiparceliavusi į kokias nors detales. Lietuvių primityvioje liaudyje ir jos tautosakoje, kaip nė vienoje kitoje, žmogus ir žemė, žmogus ir miškas, medis — beveik nedaloma visuma, nes juose visuose glūdi žemės galia. Visi gamtos reiškiniai ir daiktai — žmogus, dangaus kūnas, paukštis, medis, akmuo, ugnis, ir kt. turi gyvybę; „sielą'', „jėgą'', kuri tokia yra visur, tiek danguj, tiek žemėj. Ji gali pereiti iš kūno į kūną, kai vienas kūnas jos nebeišlaiko, miršta. Tai ne žodžių žaidimas lietuvių tautosakoje, kai motulė, sesulė, mergelė virsta liepele, eglele, lelija, gegule, bernelis — berželiu, ąžuoliu, sakaliu, karveliu ar žalčiu, o saulė, ménulis, aušrinė gali būti visai sužmoginti, — tai nuoseklus senosios religinės pasaulėžiūros pasireiškimas.

Žmogaus artimumas gamtai. — Gyvais žmogaus ir gamtos palyginimais, paralelizmas lietuvių liaudies dainos teikia gilaus poetinio grožio. Ši ypatybė yra viena didžiausiųjų mūsų tautosakos vertybių, į kurią svetimieji mokslininkai jau seniai yra atkreipę dėmesį.

Vai tu, aglala,
Vai tu aglala siubonėla,
Tai tu siubavai rytą vakarėlį,
Pakol neišsiubavai devynias šakeles,
O tų dešimtų viršūnį.
Vai tu, motula,
Vai tu, motula rūpeslyvoji,
Vai tu rūpinais dienas ir naktelas.
Pakol išauginai
Devynius sūnelius,
O tų dešimtų dukrelį''. .
(Dzūkų daina).

Iš vienų dainos žodžių nepilnai tegali pajusti tą žmogaus ir medžio, žmogaus ir paukščio, žmogaus ir žemės ryšį. Tai geriau gali pergyventi Lietuvos laukuose, drauge girdėdamas giliai smengančią melodiją, nes jausmo galingumas perduodamas ne tik žodžiu, bet ir ritmu, ir melodija. Štai pvz., mėginkime įsijausti į šią seną keturinę rugiapjūtės dainą;

„Žvilgso raselė an baro lylia,
Lauke kalne an baro lylia;
Žvilgso raselė an baro lylia (kartoti po kiekvienos eilutės).

Aukštam kalne an baro lylia,
Žalias berželis an baro lylia,
Tam beržely an baro lylia,
Pilka geguté an baro lylia,
Tenai kūkavo an baro lylia...''
(Rimšė, TD, IV, 186)

Ir toliau: Ne gegulė... Tenai kūkavo... Močia dukrą... Išduodama ... Didžią dalelę... Atskirdama... Margas karveles... Išduodama... Aukštus kraitelius... Išduodama an baro lylia.

Laimingasis neatsiskyrimas nuo gamtos nemažai sveria ir individualinėj lietuvių poezijoje. O dailiojoj prozoj išaugo tokie tikri ir gyvi, kaip Vaižganto Bruzgulis, Krėvės Lapinas, Raganius. Pulgio Andriušio Mykolas iš „Neįsileido'' („Anoj Pusėj ežero''), Dovydėno Aniutė („Mes jieškom pavasario'') ir kt. Šie gilūs įdomūs personažai mus žavi gal dėl to, kad juose yra kažkas, kas mus pasąmonėj su jais jungia. Ir kitur, kur mūsų raštytojai tikrai sutampa su labai iš seno paveldėtais pradais, jie sukuria nemeluotų personažų ir vaizdų, šitaip mums suteikdami estetinių emocijų.

Žemės motinos trauka nuostabiai prasiveržia Putino lyrikoj:

„Apglėbiau tave, kaip nė vienas
apglėbt negalėtų,
Įaugau tavin chaotingų geismų
šaknimis''...

(Pabaiga sek. Nr.)

Skolintą knygą grąžink tokiam stovy,

kokiam savo norėtum gauti!

Poezija

JOVARAS — KRIKŠČIŪNAS

NAUJIESIEMS METAMS

Šie metai senieji giliai nugramzdėjo.
Ir vėl Naujų Metų šviesa užtekėjo.
Štai vėl apsisuko gyvenimo ratas,
Ir vėl apsilankė jaunutis šis metas.

Bet jis už senuosius ar bus kiek geresnis,
Ar bus mūsų vargšei žmonijai meilesnis?...
O ką gi mes gero linkėsim saviesiems,
Kiek laimių mes geisim draugams mylimiesiems?

O tūkstantis štai,
Devyni šimtai
Penkiosdešimt pirmieji metai —
Sukasi vargo verpetai.

Tebūna ramybė žmoneliams seniesiems,
Teduoda stiprybę veikėjams jauniesiems,
Tenyksta visuomenės barniai piktieji,
Teatneša meilę šie metai naujieji.

Pirmiausia linkėsim sveikatos ir laimės,
Darbuotis, krutėti, su vilčia be baimės,
Paskui kad įgyti augščiausią linksmybę,
Kad tikslo pasiekti gyvent su ramybe.

Mes trokštame, geidžiame ranką paduoti,
Jums gerą daryti, iš pikto vaduoti,
Nuolat sunkiai veikti, prieš tamsą kovoti,
Blaivybę mylėti ir mokslo ieškoti.

Širdis, kad atrastų ko trokšta iš skausmo,
Kad džiaugsmą įgytų per tyrąjį jausmą;
Kad saulė šių metų maloniai spindėtų,
Dvasia kad iš naujo gyventi pradėtų.

VINCAS JONIKAS

BENAMIO KALĖDOS

Gaudžia varpas brėkšnoj — nejaugi Kalėdos?
Puola snaigės į purvą po kojomis,
O širdis netikėjimą gieda, —
Netikėjimą visu rytojumi.

Ar ne šiaurės žvaigždė anapus tų bokštų
Veda išminčius marių paviršium?
O be jos nežinotum ko trokšti
Ir kelius be žvaigždės juk pamirštum.

Žemėj didis Kažkas, nebežemiškas gimė,
Jei melodijos gaudžia perkūnijom;
O širdy, kaip vulkano degimas,
Juoda, sunki tyla įsikūnijo.

Ir tikrai šiąnakt būta Kalėdų,
Stoviniuota ties tremtinio priemene
Ir į šiaurę pramynę net pėdas
Iš aplankymo grįždami piemenys.

Nepaprastas – Įdomus – Naudingas
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO
KALENDORIUS 1951 METAMS

STEPAS ZOBARSKAS

Auksinė žuvelė

IŠ JAUNOS MOTERS UŽRAŠŲ

X.

Visą naktį išbuvo svečiai. Pirma gerokai įsigėrė, paskui pradėjo lošti kortomis. Išsiskirsté saulei patekėjus. Vos beįstengiau stovėti, — taip prisilakščiau iš virtuvės į valgomąjį, iš valgomojo į virtuvę. Rodos, kažin ko nepagailėčiau, kad tik galėčiau atsigulti. Ir kokie tie vyrai neapdairūs! Mato, kad visa išblyškusi, skruostai pasidaré dėmėti — sako, nuo mažakraujystės — o jie sėdi, nesidrovėdami prašinėt tai kavos, tai degtinės, tai vandens. Šlykščiausia tai, kad kiekvienas stengiasi glebėsčiuotis, siekia lūpų, nors smakras apžėlęs, nosys ištįsusios, akys išraūdusios, iš burnos dvokia gyvu mėšlu. Ir nežiūrint visko, turiu būti švelni, linksma, visiems mandagiai besišypsanti. O kad Albinas nesupyktų, tenka lengvai išsisukti nuo jų užmačių.

— Visi jie man reikalingi, — sako vyras. — Reikia daryti viską, kad būtų jauku pas mus ir kad nė vienas iš jų nepasakytų, jog dėl bobos aš paniekinu draugystę.

„Dėl bobos!'' Užsidegiau visa, net akys sublyksėjo, bet vėl susivaldžiau. Reikia išmokti giliai paslėpt ir tai, ką jauti, ir tai, ką girdi.

XI.

Truputį susirgau. Tur būt, gripas. galva svaigsta, ima noras čiaudėti. Jaučiu, kad turiu temperatūros, bet tyčia neimu į rankas termometro. Netikrinsiu, ar daug yra karščio.

Albinas išėjo pas draugus. Jau prietema, o jis vis dar negrįžta. Paskambino porą kartų, paklausé, ar labai blogai jaučiuos. Iš kalbos supratau, kad jie ten geria. Paskui prasidės kortos. Ir išbus ligi vidurnakčių, o gal net ligi saulėtekio. Taip kasdien: arba pas mus, arba kitur. Liūdna kažko, ilgu, graudu. Norėjau paskambinti mamai, bet vėl susilaikiau: nenoriu išsiduoti, kad esu nelaiminga. Tegu!

XII.

Ir vėl prisiminiau savo senuosius laiškus! Susirangiusi sofos kamputyje, ėmiau vartyti visokio dydžio popieriuje įvairiais rašalais priraštus puslapius. Kiek juose tuščiažodžiavimo, noro pasirodyti pranašesniu už kitus, įtikinti! Yra tačiau trys laiškai, kuriuos paėmus į rankas, mano širdis suspurda, kaip išbudintas paukštelis. Tai jo, mano draugo! Paraše man tuos laiškus iš Italijos. Paprastais žodžiai, be pagražinimų ir palyginimų lietaus, jis taip vaizdžiai nupiešė man italų miestus, kad aš, nors niekuomet ten nebuvusi, pradedu neblogai juos įsivaizduoti. Tarp to, ką jis aprašo, aš vis dėlto lengvai surandu ilgesį, ir man visiškai nesunku atspėti, kad ten būdamas, Povilas ilgėjosi ne vien tik tėvynės.

Skaitau kartą, kitą, paskaitau iš vidurio, tai vėl iš pradžios, tai apie pabaigą, o širdy kažkas auga, kyla, slėgia krūtinę. Vos vos begaliu alsuoti.

O vyras vis dar negrįžta!

Prieinu įmesti malkų, kad kambarys geriau sušiltų, nes mane nukrečia šaltis. Įsižiūriu į liepsną, ir staiga pagauna keistas noras: sunaikinti viską viską, kas primena anas dienas, šviesias, kaip lietaus lašelis saulėje. Tegu sudega visi tie laiškai — visa mano praeitis.

Imu ir metu vieną po kito į krosnį, įsižiūrėdama, kaip ugnis apima jų kraštus, kaip riečiasi popierius, pagaliau pliūpteli liepsna — ir žodžiai, kuriuos skaitydavau su šypsena ir pasigėrėjimu, pavirsta pelenais.

Sudiev, bičiuliai!

Sudiev, nerūpestingų laimingųjų dienų draugai!

XIII.

Niekuomet jokiu vyru nebuvau taip pasibiaurėjusi, kaip šiandien savuoju. Tokio įtužusio ir kvailo Albino dar nė karto nemačiau. Ir kad nors būtų už ką!

Išėjusi į miestą, truputį užtrukau. Jo sugrįžta anksčiau. Būdamas vienas namuose, pradėjo knistis po mano daiktus. Rausvajame rankinuke aptiko Povilo laiškus — vienintėlius, kuriuos aš, kvailiuké, palikau nesudegintus. Aš tikėjau, kad turėdama tuos laiškus, lengviau galėsiu jį patį užmiršti. Antra vertus, aš gi nieko nepadariau, ko turėčiau gėdytis. Deja, vyras visai praskydo.

Tu vis tebesivalkioji su tuo asilu! — šauké jis. — Vis negali jo užmiršti, nors esi mano žmona ir puikiai žinai, kad padori moteris taip neprivalo elgtis.

— Tau, tur būt, čia susimaišė, — ir parodžiau pirštu į smilkinius.

— Tylėk! Atsakyk, kur buvai išėjusi?

— Į miestą.

— Į miestą! Į miestą! O ko tu ten buvai?

— Turėjau reikalų. Pas kirpėją.

Pažvelgė į mano plaukus, šviežiai sudėtus, bet jį tatai nedaug tenurimino.

— Ko tu negaléjai išeiti į miestą drauge su manim? Būtinai nutaikei momentą, kada aš išėjau, kad tik galėtum susitikti su tuo...

— Nutilk! — sušukau aš. — Tu neturi jokios teisės įžeidinėti žmogų, kuris šiame reikale visiškai nekaltas. Po to, kai mes susituokėm, aš jo dar nė vieno karto nesu mačiusi. Antra vertus, negali jo niekinti, nes visai nepažįsti. Tu, žinai, už jį nė kiek nevertesnis.

— Aš manau! — išspaudė per dantis, ir jo žandai pradėjo drebėti. Staiga vėl sušuko: — Prisipažink: tu mateisi su juo?

— Ne, — atsakiau ryžtingai.

— Meluoji!

— Jei netiki, tai aš nė nesistengsiu įtikinėti.

— Tikėčiau, jeigu žinočiau, kad tie są sakai.

— Aš sakau tiesą.

Jis vėl tiriamai pažvelgė į mano akis. Žandai išraudę. Lūpos dreba.

— Prisiek, — taré grasmiu balsu.

Mane staiga pagavo juokas, ir aš visa burna pradėjau kvatotis.

— Ko tu dabar juokies?

— Todėl, kad tu baisiai juokingas. Jeigu jau mes taip dažnai turėsim viens antram prisiekdinėti, tai iš to nieko neišeis. Netokiu būdu šeimose siekiama laimės.

Ir aš vėl pradėjau juoktis.

— Ak, aš tau juokingas!

Jo akys sublizgėjo, kaip kokio pamišėlio. Man staiga pasidarė baugu. Nors ir stengiausi atrodyti rami ir šalta, vis dėlto bendrai stebėjau jo judėsius. Atsistojo, pradėjo nervingai vaikščioti po kambarį. Taip vaikščio jo gal kokias penkias minutes, susikišęs rankas į švarko kišenes, kramtydamas apatinę lūpą. Staiga priėjo prie akvarijumo, spyré koja, ir pasipylé ant grindų stiklai, vanduo ir mano auksiné žuvelė.

Norėjau tverti už rankos, sušukti, bet lūpos pačios susičiaupė. Viešpatie, kokios menkystos esama mano vyrelio!

Iškėliau galvą ir juokdamos nuėjau į miegamąjį. Užsitrenkiau duris, užgirakinau, įsikniaubiau ir ilgai ilgai tylėjau. Girdėjau jo žingsnius, paskui beldimasi, iš karto piktus, paskui atsiprašančius žodžius, daug daug kartų ištartą mano vardą, bet aš vis tiek neatsakiau.

Taip išglūdėjau ligi aušros. Užmigau tik gerokai praušvitus.

XIV.

Kai tebeturėjau jo laiškus, jo auksinę žuvytę, man to visiškai pakako. Buvau rami, ir net būdama ištisą dieną ir vakarą vienui viena, nieko nepasiilgdavau. Dabar pajutau nykią tuštumą.

Tas įvykis mane su Albinu dar labiau išskyré. Kitą dieną jis atsiprašinėjo, bučiavo rankas, net verké (Niekuomet nemaniau, kad vyrai galėtų verkti). Dėl šventos ramybės apsimečiau atleidžianti, paglosčiau plaukus, pabučiavau į kaktą. Jis vėl pasijuto laimingas, glaudėsi į mane, kaip kūdikis, o aš šypsojaus juokiaus. Tačiau širdy vis tiek tebuvo įsiskverbęs šaltis.

XV.

Pats nelabasis šugundé mane paskambinti Povilui. Buvo kaip tik jo gimimo diena, ir aš pamaniau, kad bus labai nepatogu, jeigu jo nepasveikinsiu.

Iš karto nudavé nepažįstąs mano balso. Paskui garsiai sušuko ir pradėjo pasakoti, kaip esąs manęs pasiilgęs. Norėjęs skombinti, bet bijojęs „ne ten'' pataikyti.

— Klausyk, ponia, — taré jis. — Ar negalėtum užeiti pas mane dabar tuoj? Mes čia truputį įsilinksminom.

— Ne, jokiu būdu.

— Kodėl?

— Kam čia dar klausi.

— Argi tavo vyras toks pavydus?

— Visiškai ne. Bet vienai eiti man netinka, o su vyru tu dar nesi pažįstamas.

— Tikrai gaila. Gal būt, kitą kartą?

— Gal būt.

Atsisveikinom, ir aš ėmiau gailėtis paskambinusi. Ir jo žodžiai ir perdėtas mandagumas kažkokie nenatūralūs pasidarę, dirbtiniai. Jis, tikriausiai, varžėsi ko nors, kalbėdamasis su manim. Tačiau, nenorėdamas ir manęs įžeisti, nudavé esąs labai draugiškas.

Argi tikrai laikas atitolintų širdis?

XVI.

Tai nuostabu, kad Albinas taip viską nujaučia. Aš niekur negaliu išsisukti nuo jo tiriančio žvilgsnio.

— Su kuo kalbėjai? — paklausé įeidamas į salioną. Tik padėjau telefono ragelį, ir jis čia pat pasirodé.

Prieš savo norą išraudau. Norėjau iš karto pasakyti tiesą, bet kažkaip susipainiojo liežuvis ir nei iš šio nei iš to — ėmiau ir pamelavau:

— Skambino mama.

— Ach taip, — atsaké jis, ir pamačiau, kaip jo lūpos keistai šypterėjo.

— Tu kažko nepatenkintas?

— Ne, kodėl, labai patenkintas. Kaip jai sekasi?

— Neblogiausiai. Laukia kurią dieną mūs ateinant.

— Reikės nueiti. Gal būt, rytoj ar poryt.

Daugiau jis neklausinėjo, ir mūsų kalba vėl nukrypo į kasdieniškus reikalus.

Aš jau buvau beužmirštanti šį įvykį, bet vyras neužmiršo. Kiekvienam žingsny pradėjo mane įtarinėti. Suskambės telefonas, ir skuba pirmas atsiliepti. Nori įsitikinti, ar tai ne jis. Išėjęs kortomis palošti, nuolat skambina — tikrina, ar esu namie. Jei pasitaiko, kad tuo laiku kalbuosi su mama, drauge ar kokiuo pažįstamu, turiu jam pasakyti, su kuo šnekėjausi ir ko, būtent, tas ar kitas iš manęs norėjo.

Tai nepakenčiama! Iš manęs nori padaryti klusnią vergę, kai tuo tarpu aš esu laisvas žmogus.

Kad veikiau nusiraminčiau, pradėjau rūkyti. Vyrą tat labai erzina, bet ne per daugiausiai aš jo paisau. Dėl šventos ramybės rūkau tada, kai jo nėra namie, o kai namie — valdausi. Kad nepažintų iš kvapo, kramtau kavos pupeles ir skalaunu gerklę kvepiančiu vandeniu.

(Pabaiga sek. numeryje.)

O tarp arčiau neapsimokėjęs

Taip atrodo pilietis laiku apsimokėjęs „A. L. Balso'' prenumeratą

Įvairiai

GARSINĖ LIETUVIŠKA FILMA GAMINAMA CHICAGOJE

Kitados Vaičkus buvo užsidegęs padaryti pirmąją lietuvišką filmą, vaizduojančią Kražių skerdynes. Dėja, perankstyva mirtis jo svajonėms padarė galą.

Dabar, savo nepaprastu ryžtingumu tą uždavinį baigia atlikti Amerikos lietuvis Bruno Vešota. Šioje srityje jisai turi nemažą patyrimą — nuo šešiolikos metų amžiaus dirba su teatru. Jau šeseri metai, kaip visą laiką paśvenčia darbui su televizija. Pirma buvo direktoriumi vienoje televizijos siuntimo stotyje, o dabar yra bendrininku vienoje firmoje, darančioje televizijos komercinių skelbimų vaizdelius.

Jau keletas metų, kaip jisai svajoja padaryti lietuvišką garsinę filmą. Lietuviuose neradęs reikiamos finansinės paramos, jisai įkalbėjo keletą svetimtaučių advokatų tam pastatymui investuoti 20.000 dolerių. Ruošėsi tos filmos pastatymui per trejus metus. Įtraukė patyrusį direktorių Robertą Longini, parinko Binkio veikalą „Generalinė Repeticija" ir su St. Pilka iš jo paruošė scenarijų ir jį pakrikštijo „Mažojo žmogaus gyvenimas". Ta pirmoji lietuviška garsinė filma užims netoli pusantros valandos laiko ekrane.

Filma vaizduos paštininko šeimą, ramią, taikią. Tėvas pašaukiamas į karą. Frontas paliečia ir jų namus. Bomba užmuša jų dukrelę. Žmona išprotėja. Vyras grįžta iš fronto ir pamato visą šeimos tragediją. Patsai skaudžių pergyvenimų parblokštas.

Sutelkti Lietuvos teatro artistai, kaip Alfas Brinka, Irene Nivinskaitė, Vyt. Valiukas. Aktorių su rolėmis bus apie 50, o iš viso, kadangi reikės pavaizduoti kautynių scenos, tai filmoje dalyvaus netoli penkių šimtų žmonių. Kautynių scenos bus filmuojamos paliai Sheridano tvirtovę, o europietiškiems namams pavaizduoti — rasta keletas panašių namų Chicagoje ir jau gautas jų savininkų sutikimas panaudoti juos lietuviškai filmai.

Dirbama su dideliu atsidėjimu, ir pasišventimu. Vaidintojai kasdienę duoną pelno fabrike. Vakarais nuo septintos iki antros nakties dirba filmos gaminimo studijoje. Skuba namo, kad trejetą valandų numigę septintą iš ryto jau galėtų vėl stoti į savo darbą įmonėse. Taip — trys, keturi vakarai savaitėje, o sekmadieniais išbūna studijoje kartais ir keturiolika valandų. Sunku rasti tokį pasišventimą lietuviškam menui.

Dr. J. P. — „Draugas".

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" SUKLAIDYTA

Gerb. „A. L. Balso" Redakcija, vardan teisybės, prašome paskelbti, kas seka:

Kanados „Nepriklausomos Lietuvos" Nr. 38 š. m. „Urugvajaus Aktualijose" A. Gumbaragis tendencingai lygina „Kultuvę" su bolševikišku „Darbu". Tikrumoje, „Kultuvė" niekuomet nebuvo bolševikiška ir nebus. Tarpe žmonių, kurie rūpinosi „Kultuvės" turiniu ir finansais yra Pr. Vikonis, J. Lazdauskas, M. Krasinskas, St. Bartnikaitis, A. Račkauskas ir kiti. Jie yra stipresni bolševikiškos vergijos priešai, negu „Nepriklausomą Lietuvą" klaidinantis A. Gumbaragis, apie kurio „veikimą" teks pakalbėti. Tada paaiškės, kam jis norėjo pasitarnauti, suklaidindanas rimtą laikraštį.

„Kultuvės" Redakcinė Komisija.

Montevideo, 29. X. 50.

„LITUANO"

Pataiso - atnaujina automobilius.

Moderniškos dirbtuvės savininkai ŠNIOKAS ir JANUŠAUSKAS

Paraguay 3891 T. E. 71 - 9132

PAN - AM - TUR

PAKETAI IR LAIVAKORTĖS

Visa kas turi ryšio su KELIONĖMIS ir PARAMA, geriausiomis sąlygomis. Oficialės kainos. Patarnavimas nemokamas. Teiraukitės:

TUCUMAN 646 — Buenos Aires

Atstovai visose pasaulio šalyse.

KORĖJOS ISTORIJAI 4.000 METŲ RAMIOJI AZIJOS TAUTA

Patys korėjiečiai savo kraštą vadina „Džozon" — kas reiškia „Rytmetinės vėsumos ir tylumos šalis". Pagyvenę ten europiečiai, yra atveže dar kitą pavadinimą — „Puikiųjų kalnų kraštas".

Korėja visada buvo izoliuota, nenoriai įsileisdavo kitų kontinentų žmones. Tik su Kinija ją rišo tūkstantmetinės draugystės ryšiai. Vien tik su kiniečiais buvo korėjiečių draugingumas ilgas ir pastovus.

Kai 1871 m. amerikiečių laivynas prisiartino prie Korėjos krantų, siūlydamas prekybos sutarties sudarymą, Amerikai buvo atsakyta: „Ramybės šalis yra patenkinta savo 4.000 metų senumo civilizacija ir jokios kitos nenori."

Korėjos istorijoje yra įsipynusios legendos, iš dalies mininčios Indiją, bet dar labiau nukeliančios į paslaptingąjį „Tolimosios šiaurės kraštą", kuris yra „už amžinai baltų kalnų".

Tie korėjiečių liaudies padavimai sako, kad į jų šalį atėjo dievų kilmės žmogus, kuris ir įsteigė Korėjos valstybę. Tai buvo 2852 metais prieš krikščionių erą. Tą savo valstybės įsteigėją korėjiečiai vaizduoja kaipo statytoją, vienoje rankoje laikantį kūju, o kitoje rankoje kitokį dailydės amato įrankį.

Korėjiečių prieš tūkstančius sukurtas menas nieko bendro neturi nei su kiniečių, nei su japonų pavyzdžiais. Tik Mažoje Azijoje, Indonėzijoje, net gi Europoje galima rasti toms meno tradicijoms šiokius tokius palyginimus. Bet kaip tos įtakos prasiveržė į Korėją, iki šiol dar tebėra didelė ir neišaiškinta paslaptis.

Korėją apsupa mėlyna jūra, jos kalnų apybraiža yra labai grakšti. Patys korėjiečiai nėra panašūs nei į japonus, nei į kiniečius. Jie yra aukštesnio ūgio, labiau plačiapečiai, jų veidai pailgesni, akys mažiau žvairos. Jie mėgsta vilkėti baltus drabužius.

Korėjiečiai, taikingo būdo, nekaringi žmonės. Visoje jų istorijoje neužtinkami kaimynų užpuolimai ar kitaip besireiškią agresyvumo ženklai. Kažkokiu paslaptingu būdu žmonių rasė (senovės egiptiečių bendralaikė, o gal net dar ir senesnė) pabuvojo šiame krašte ir paliko pėdsakus tiek aukštos kultūros mene, tiek žmonių papročiuose.

Įdomu, kad Korėjoje moterys jau iš seno turėjo lygias teises su vyrais. Nemažai moterų — karalienių pragarsėjo savo išmintingu valdymu. Korėjos istorijoje ir kitokiais būdais užtinkame nemažai žymių moterų. Kita taučiams jos yra išdidžios, nepalenkiamos.

Kiek nesistengė, pav., japonai palenkti korėjiečius, tie žygiai nesiseke. Ir gudrūs japonai nesugebėjo įspėti to Korėjos žmonių paslaptingumo, jų krašto didžios, į žilus amžius nusitęsiančios paslapties. Ir jiems beliko tik apibudinti Korėją kaipo „didžių paslapčių kraštą". — „S - a."

„AUSTRALIJOS LIETUVIS"

35 Cator St., W. Hindmarsh, Adelaide SA, Australia.

Pirmas nepartinis lietuvių laikraštis Australijoje, išeinąs kas dvi savaitės, teikia plačią vietos lietuvių gyvenimo informaciją. Leidžiamas 30 —40 pusl. dydžio.

Prenumerata Argentinoje: metams 15 pezų, pusei metų — 8.

Užsisakyti per „A. L. Balso" Redakciją.

VASAROJANT KORDOBOS KALNUOSE

"Lituania"

suteikia pensionistams geriausius patogumus. Lietuviška virtuvė. Rezervuodami kambarius rašykite:

Sr. JOSÉ PALŠIS

VILLA RUMIPAL, Prov. Córdoba

Prie pat ežero Calamuchita.

JUSTINO VALAIČIO VIEŠBUTIS

„SAN MIGUEL"

Rio Ceballos-Sierras de Córdoba

Teléfono del Estado 65

27 kambariai, nuo 23 iki 25 pezų su puikiu maistu. Maudymosi pileta, šokių aikštė, baras, kalnų šaltiniai. Darykite rezervacijas telefonu, telegrafu arba laiškais. Veikia vasarą ir žiemą.

Istoriška nuotrauka: „Buena Vista" dvare prie Patagonijos upės Senger, Jono Šlapelio (sėdi dešinėj) įkurtame 1910 metais. Centre sėdi baltaūsis Justinas Šlapelis, aštuonių sūnų ir dviejų dukrų tėvas, (miręs 1931 m.). Justinas yra sūnus garsaus Argentinos kolonizuotojo Izidoriaus Šlapelio, atvykusio Argentinon 1877 m. ir čia mirusio 1901. Prie stalo matosi Bonaventuras Šlapelis ir Aleksandras Keselis. Stovi — Šlapelių dvaro darbininkai — aviganiai. (Šis paveikslas telpa A. L. Balso kalendoriuje 1951 metams, prie straipsnio — Pirmutinio Argentinos lietuvio beieškant).

MŪSŲ LAIKŲ POLITIKIERIAI PRIEŠ 50 METŲ

Mūsų dabar gyvenamas (XX) amžius prasidėjo 1900 metais. Jis garsus savo nepaprastais politikos vyrais.

Dabartinis Amerikos prezidentas Harry Trumanas prieš 50 metų buvo dar tik aukštesniosios mokyklos suole (High School), o jo pirmtakūnas — Franklin D. Roosevelt 1900 metais jau turėjo 18 metų ir lankė Harvard kolegiją.

Winston Churchill tuo pat laiku jau buvo „The Morning Post" korespondentas Pietų Afrikoje. Jis tada pagarsėjo nuotykingu iš būrų nelaisvės pabėgimu ir tuo labai sudomino anglų visuomenę. Buvęs Italijos diktatorius Mussolini 1900 metais, kaip septyniolikmetis jaunuolis, lankė mokyklą Forlimpopulyje. Ispanijos diktatorius teturėjo 8 metus ir iš elementoriaus mokėsi raides. Kinijos generalisimus čiang - kai - šekas apie savo vaikystę yra išsireiškęs, jog tuometinis jo šeimos skurdas esąs neaprašomas. Čiang - kai - šekas 1900 m. teturėjo 12 metų. Vokietijos nacių vadas Adolf Hitler leido benamio dienas Vienoje besipešdamas su daug už jį stipresniais vaikais ir paaugliais

Vladimiras Iljič Uljanov — Leninas 1900 metus sutiko Rytų Sibiro Ermakovskoje kaime, siaurame draugų ratelyje. Tai buvo jo paskutinės tremtinio gyvenimo savaitės. Neseniai jis buvo baigęs rašyti veikalą „Kapitalizmo plėtotė Rusijoje". Šių dienų tironas Josif Džiuga švili — Stalinas, tada turėdamas 21 m., gyveno Tiflise. Prieš pusmetį jis buvo iš kunigų seminarijos išvytas. Jo smegeninė tada kombinavo audringus, nuo politikos į plėšikavimo romantiką pereinančius planus.

Tai mat, kai dvidešimtasis amžius išaušo, jo pirmojoj pusėj pagarsėję politikos aktoriai, išskyrus du priešingus tipus — Leniną ir Churchilį tebuvo dar visai nežinomi vaikai ar jaunuoliai.

D. L. K. VYTAUTO VAINIKAVIMO NEPASISEKIMAS

Senukas Vytautas, baigdamas savo gyvenimo dienas, norėjo padaryti Lietuvą „karalyste", vietoj kunigaikštijos. Tam tikslui jis sušaukė Lucke tarptautinę konferenciją, kurioje dalyvavo Šventosios Romos Imperatijos ciesorius Zigmantas. Pastarasis turėjo būti „kriksto tėvu".

Bet Vytauto karūnacijai pasipriešino lenkai ir su Jogaila priešakyje apleido Lucką. Užsigavęs Vytautas vis vien nepasidavė. Buvo susitarta, kad ciesorius atsiųs jam karūną ir ceremonijos galės įvykti vėliau. Karūna buvo pasiųsta, bet lenkai pagavo pasiuntinius ir atėmė iš jų brangią karūną. Nujausdami, kad Vytautas gali kėsinti, lenkai pradėjo ruoštis karui su Lietuva. Tuom tarpu ciesorius pažadėjo atsiųsti kitą vainiką, bet jau ne per Lenkiją.

Bet Vytautas to visko nebesulaukė. Jis pasimirė spalio 27 dieną, 1430 metais, keliaudamas iš Vilniaus į Trakus. Jeigu karūnacija būtų įvykusi, tai Lietuvai nebūt reikėję prisiimti Jogailą ir lenkiškuosius ponus už savo valdytojus.

— Jau ir vėl Naujieji Metai
Bėga, kaip mašinos ratai;
Mes abudu, ką nedarom —
Kavalieriais būvį varom.

— Nenustok vilties, amigo,
Dar ne visos progos dingo:
Gruodžio paskutinę dieną
Lietuvių Klūbe rasim po vieną!

NAUJIENA RŪKYTOJAMS!

„ENLU"

(Marca Registrada)

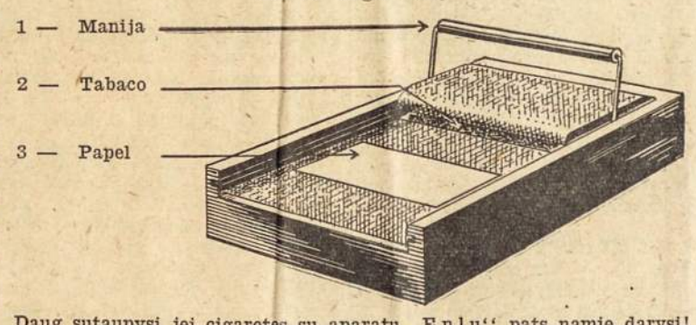

Daug sutaupysi jei cigaretes su aparatu „Enlu" pats namie darysi!
Su aparatu „Enlu" gaminsi cigaretes su filtru ir be filtro
greitai, gerai ir pigiai
Siunčiamas apdėtu mokesčiu (contra reembolso). Kaina $15 m/n su persiuntimu. Praneškit savo adresą laišku ir aparatą gausite į namus.
E. Rohde c. Juan Jaures 264 Malaver FCNGBM Prov. Buenos Aires.

Casa Musketas

Savininkas Adolfas Mušketas.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50 - 5948.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmon.

LIETUVIŠKA STIKLO IŠDIRBINIŲ PARDUCTUVĖ

Gaminama ir parduodama gražiausio stiliaus stiklai. Restoranams, viešbučiams, klūbams, kavinėms, šeimoms pilnus junginius ir atskiroms dalims.
Išnuomuojam piknikams ir didžiuliams pokiliams.

SAVININKAI:
P. VIDŪNAS, Dr. A. MASIULIS ir VL. PALAČIONIS

Gatvė Zavaleta 551, T. E. 61-8765 ir
Dr. Juan Madera 1694, T. E. 61-8690.
BUENOS AIRES

ATSIŠAUKIMAS

UNIVERSITETUI REIKALINGOS LIETUVIŠKOS KNYGOS

Prašoma Paaukoti

Pennsylvanijos Universitetas jau prieš kelerius metus yra įsteigęs baltų ir slavų filologijos skyrių, kuriame yra skaitomi moksliniai lietuvių kalbos ir literatūros kursai. Tai vienintėlis JAV universitetas, kuris leidžia pasirinkti lituanistiką universitetiniu studijų dalyku ir baigusiems duoda tos mokslo srities diplomus. Deja, studijas sunkina lietuviškų knygų stoka. Tiesa, universiteto biblioteka yra įsigijusi veik visus naujuosius lietuviškus leidinius, bet senesniųjų jai labai trūksta. Todėl ir kreipiamės į lietuvių visuomenę, prašydami aukoti lietuviškų knygų. Didelio Pennsylvanijos Universiteto biblioteka būtų, be to, ir labai gera apsauga lietuviškoms knygoms, kurios pas privačius asmenis kartais ir žūva. Tinka visokios lietuviškos knygos: poezijos rinkiniai ir apysakos, mokslo ir populiariniai leidiniai, žurnalų ir senesniųjų laikraščių komplektai ar net atskiri numeriai.

Mūsų universiteto bibliotekoje sudėtos knygos prieinamos visiems mokslininkams, ar jie bus surišti su Pennsylvanijos Universitetu ar ne. Per „interlibrary loan" mokslininkai lituanistai, gyveną toli nuo Philadelphijos, kad ir Clevelande ar Chicagoje ar Kalifornijoje, gali naudotis Universiteto knygomis savo gyvenamoje vietoje. Taigi lietuviškos knygos bus daug naudingesnės lituanistikos studijoms padovanotos šiai bibliotekai, negu kur paslėptos ir tyrinėtojams neprieinamos.

Knygas prašome siųsti šiuo adresu:

Baltic Studies, University of Pennsylvania.
3423 Woodlawn Ave.,
Philadelphia 4, Pa.
Alfred Senn
Vincas Krėvė - Mickevičius
Antanas Salys.

KAIP VAIŠINOSI SENOVĖS LIETUVIAI

Šventėms atėjus mūsų protėviai mokėjo pasivaišinti. Turtingesnieji prisikepdavo jautienos, kiaulienos, paukštienos ir padigamindavo visokių ragaišių. Putra arba zupė buvo gaminama iš miltų, kruopų ir atskiesta pienu. Ypatingai buvo pagarsėjusi rugščioji putra „skaba putra", kurią iki šiam laikui varcoja latviai. Paskiau sekė barščiai, išvirti su briedžio mėsa.

Biednesni valgė Kalėdose džiovintą jautieną ir kiaulieną, pupas, žirnius, vėdarus, kosą ir rugščią sriubą. Turėjo džiovintų grybų, uogų ir kitokių vaisių. Buvo žinomas šiupinys, juka, skilandis, kuriuos mes patys dar gerai atsimename.

Gėrimų taip pat netrukdavo. Garsiausias iš jų buvo midus kurį ne tik patys sunaudodavo, bet dar gabendavo į kitas šalis. Midų darydavo iš medaus ir kuo jis buvo senesnis, tuo vertesnis. Lietuviai pasigamindavo ir puikų naminį alų, kuris turėdavo ir saldumo. Nuo jo greitai pasigerdavo, nes galėjo būti 12 - 15 nuoš. stiprumo. Alų ir midų užkasdavo į žemę ažuolinėse bačkutėse ir laikydavo bent 10 metų.

Lietuviai gerdavo iš ragų, kurie buvo pagrąžinti, kartais net auksu ir vadinosi taurėmis. Kaikurios tų taurių yra užsilikusios iki mūsų dienų.

—Nebūk atsilikęs, sek ką rašo lietuviškoji spauda, skaityk lietuviškas knygas!

JUAN V. LIMBA

Mekaniška dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir pataisymai.

2 a. Santa Rosa 3565

TE: 740 - Florida - 3663

„BRITANIJOS LIETUVIS"

Didžiausias savaitraštis vakarų Europoje, gausiai iliustruotas, 6 pusl. dydžio. Metams 5 doleriai. Susipažinimui 1 num. siunčiamas nemokamai.

„Britanijos Lietuvis"
43 Holand Park,
London, W. 11, G. BRITANIA.

LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA „ALS"

Suveda knygas ir prirengia balansus ir inventorius.
Sutvarko mokesčius (Réditos, Ventas, Act. Lucrativas, Ganancias Excesivas, Aprendizaje)
Likviduoja algas, pensijas (jubilaciones) ir kt. įmokėjimus sąryšy su personalu.
Formalizuoja naujų įmonių steigimą, veikiančiųjų praplėtimą ar likvidavimą.
Teikia patarimus organizaciniais, aministraciniais ir legaliais klausimais.
Casilla Coreo 2265 T.E 32 - 3545.
Buenos Aires.

Sportas

DR. J. BASANAVIČIAUS VARDO LIETUVIŲ CENTRO KREPŠININKAI LAIMI

Gražus sekmadienio rytas. Šiandieną (1950. XII. 10) Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centre, Villa Lugano, nuo pat anksyvaus ryto, matomas didelis sportininkų judėjimas. Visi, su nekantrumu, laukia dviejų įdomių krepšinio rungtynių: Lietuvių Centro kadetų komandos prieš Correo Central, Capital F. kadetus, ir Lietuvių sporto klūbo „GRANDIS" krepšinio rungtynių prieš, naujai įsisteigusio Lietuvių sporto klūbo „KOVAS" kombinuotos krepšinio komandos.

Pagaliau ilgai laukta rungtynių pradžia atėjo. Pirmosios rungtynės buvo sužaistos tarp Lietuvių Centro ir Correo Central kadetų.

Rungtynės praėjo gana įtemptu žaidimu ir didele abiejų komandų lošimo sparta. Nežiūrint į tai, jog Lietuvių Centro krepšininkai tik prieš pusę metų yra pradėję žaisti krepšinį, jie sužaidė labai gražiai, užtarnautai laimėdami, rezultatu 45:23 (25:11). Pergalę Lietuvių Centro kadetų komandai pelnė: R. Mankus, V. Misiūnas, L. Aglinskas, E. Aviža, A. Ruplėnas, M. Gimenez, N. Bentacourt ir O Martinez.

„GRANDIS" — „KOVAS"

Po trumpas pertraukos, Lietuvių Centro krepšinio aikštelėje (1950. XII. 10) buvo sužaistos, antros, nemažiau įdomios, krepšinio rungtynės tarp lietuvių sporto klūbų „Grandies" ir „Kovo", kurias laimėjo „Grandiečiai" pasekme 48 — 33 (21 — 20). Taškus „Grandies" komandai pelnė: čepelevičius (18), V. Bandžius (11), Antakauskas (10), St. Mitrikis (7) ir Jaunius (2).

„Kovo" kombinuotai komandai taškus pelnė: Kaibutas(16), R. Vedegys (13), A. Rastauskas (4), V. Rastauskas, K. Kačiulis ir E Galvelis (0).

Nors „Kovo" komanda ir pralaimėjo prieš save žymiai stipresnį priešą, tačiau atsižvelgiant į „Koviečių" žaidimą, jų pastangas ir jų trumpą įsikūrimo laiką, tą pralaimėjimą nereikia skaityti dideliu pralaimėjimu. Jų tiks lų ir jaunystės energijos pilną žaidimą reikia tik sveikinti ir palinkėti jiems sėkmingos ateities.

Rungtynių nuotraukas darė „A. L. Balso" leidėjas Pr. Ožinskas.

— R. J - tis.

ANTANAS STAUSKAS — ŽYMUS SPORTININKAS

Kurio lietuvio pavardė Argentinos spaudoje dažniausia rašoma? Antano Stausko!

Antanas Stauskas, Antano ir Viktės Zareckaitės Stauskų sūnus, gimęs 6. XII. 1927 Bartkūniškio kaime, Udrijos valsčiuje, Alytaus apskrity, Argentinon su tėvais atvyko 15. VI. 1929. Nuo pat mažens praktikuoja populiariausią Argentinoje sportą — futbolą.

Perėjęs visą eilę klūbų, Antanas Stauskas šiemet tapo pirmos kategorijos žvaigžde. „Huracán" jį nupirko už $ 30.000. (Jam teko 10%). Mėnesiui turi $ 1.200. Kada komanda „Huracán" laimi, visi žaidėjai gauna po $ 300. (Už įmestą „golą" $ 500).

Antano Stausko pavardę dienraščiai ir žurnalai teisingai rašo, tik kai kurie persiskubindami padaro „Staukas". Kada tik rašoma apie futbolą, kada tik minima „Huracán" komanda, visuomet minimas Antanas Stauskas.

Pasikalbėjime su Antanu Stausku „A. L. Balso" redakcijoje paaiškėjo, kad pernai jam buvo pasiūlyta gera sutartis Meksikon. Nevažiavo, nes ne norėjo imti rusiško paso, o su Lietuvos Pasiuntinybe nesusižinojo. Tuo tarpu gavęs geras sąlygas kaipo profesionalas vyriausioje „Huracán" komandoje, nenori niekur važiuoti.

Jaunuolis Stauskas gražiai kalba lietuviškai.

LIETUVIAI LAIMĖJO PRIEŠ VENGRUS

Toronto lietuviai futbolininkai žaidė su vengrais dėl Campbell Cup taurės nugalėtojo titulo. Vengrai pradėjo žaidimą sustiprintu sąstatu ir vylėsi žūt būt laimėti. Bet išėjo priešingai: paskutinėse žaidimo minutėse tolimu Diržio šūviu kova buva laimėta 1 - 0 pasekme. Vyties vienuolikė sukovojo gerai, ypač daug padėjo hamiltoniečių talkininkai.

Šiame turnyre lietuviams dar liko sužaisti vienas ir svarbiausias rungtynes.

P. VAITONIS — ONTARIO ČEMPIONAS

Žinomas lietuvis šachmatų meisteris P. Vaitonis Ontario šachmatų pirmenybėse laimėjo čempionatą.

Apie P. Vaitonio laimėtą titulą ang liški laikraščiai pranešė pažymėdami, kad tai lietuvis tremtinys, Kanadon atvykęs 1948 m. ir dirbąs Hamiltone siūlų fabrike.

Visi Buenos Aires Lietuviai Linksmai Sutiks NAUJUS 1951 METUS — Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737

Puslapis Aštuntas. ARGENTINOS LIETUVIU BALSAS Año del Libertador General San Martin 1950 Gruodžio 28 d., 1950 Nr. 916

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KLŪBE

GRUODŽIO 31 D., SEKMADIENĮ, 21 val. bus labai iškilmingas Naujųjų 1951 Metų sutikimas!

Kartu dalyvaus estai ir latviai. Tai bus tikras pabaltiečių susiartinimo pasižmonėjimas. Šokiams grieš orkestras „Baltica".

LIETUVIŲ KLŪBAS SVEIKINA!

Lietuvių Klūbo vadovybė, tarnautojai ir orkestro „Baltica" vedėjas širdingai sveikina visus lankytojus su Naujais 1951 Metais

Šia proga turime garbės pranešti, kad atostogų dėlei, sausio mėnesį parengimų nebus. Parengimai Lietuvių Klūbe prasidės Vasario mėnesį.

Lietuvių Klūbas.

„A. L. BALSO" PRENUMERATA 1951 METAMS

Argentinoje palieka po senovei, t. y. 20 Argentinos pezų metams.

Urugvajuje — 5 Urugvajaus pezai.

J. A. Valstybėse ir visur kitur užsieniuose — 3 Amerikos doleriai.

LIETUVIŲ CENTRO ŠOKIAI SUSIVIENIJIMO NAUDAI

Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras per Tris Karalius, 6. I. 1951 rengia šokius Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Draugijos naudai, kad padėti tai broliškai organizacijai baigt statyti nuosavius rūmus mūsų kolonijai.

Šiame parengime — Tabaré 6950 — Villa Lugano, Buenos Aires, prašoma dalyvauti visa mūsų kolonija.

Rengėjai.

LIETUVIŲ CENTRAS SUTINKA NAUJUOSIUS METUS

Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centre, Tabarė 6950, Villa Lugano, Buenos Aires įvyks didelis šokių vakaras 31. XII. 50, Naujų Metų sutikimo proga.

Visi Centro nariai, jaunimas ir šeimynos kviečiama skaitlingai dalyvauti.

L. C. Valdyba.

— ASADO PIETŪS Lietuvių Centre 17. XII. 50 praėjo su didžiausiu pasisekimu. Veikėjai veteranai ir jaunimas sudaré bendrą lietuvių šeimyną.

ŠKILMINGOS LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Po apsivedimo civiliniame registre jauni lietuviai ansambliečiai Jurgis Marenholcas ir panelė Vladė Ališauskaitė 31. XII. 1950, susiriša amžinais moterystės ryšiais lietuvių bažnyčioje.

Jaunavedžiai ir 8 poros palydovų bus pasipuošę tautiniais rūbais.

BRUNO ŠVEDAS, Jr.
„Presidente Perón" Industrinės mokyklos mokytojas
Priruošia mokinius 1-am metui
(Engreso 1-er año)
SERRAT 278 — SARANDI

„KAUNAS"
Sūraus vandens maudynės
"Recreo y Pileta"
"LA SALADA"
Visi patogumai ir maistas
Savininkai: V. K. Masiokai.

BRUNO MATUSEVIČIUS
Įvairiausių baldų dirbtuvės sav.
Gral. Fructuoso Rivera 6679,
Villa Lugano — Buenos Aires

Įrengiu elektrą ir antenas
Darau naujus ir taisau
RADIO APARATUS
Leonas Bernotas,
Camarones 5826, Buenos Aires.

VILIUS RASIŪNAS
Optikas Technikas
Akiniai, Foto-Aparatai
Savo Laboratorijoje priima:
Šeštadienį nuo 10—16
Sekmadienį nuo 11—15
Gral. M. Acha 876
(Frente Club Pomona)
Parqeu Peluffo-Moron-F.N.D.F.S.

PIRMA LIETUVIŠKA ŠOFERIŲ AKADEMIJA
Technika
Kvotimai
Valdymas
Calle VIEYTES 1789 (Puente Barracas) Bs. As. T. A. 21-0265

ATVYKO MALONŪS SVEČIAI IŠ COMODORO

Iš Comodoro Rivadavia atvyko YPF pareigūnas p. Juozas Švenčionis, kurio sūnus, Faustinas Švenčionis su premija (trečiuoju) baigė San Martin vardo Karo Liciejų ir stoja Argentinos Karo Akademijon. Liciejaus ankietoje apie kalbas Faustinas su pasididžiavimu pažymėjo, kad moka dvi kalbas: Ispanų ir lietuvių.

Iš Comodoro Rivadavia Berisse vieši pp. J. K. Derenčiai su dukra ir pp. Urbonavičiai su dviem sūnumis. Derenčiai jau turi pirkę žemės San Francisco Solano, o Urbanavičiai taipgi perka nuosavybę toj puikioj vietoj.

ALGIMANTAS AUŠTRA IŠVYKO Į MIRA MAR

Jaunas architektas, Algimantas Aušra, vadovaujantis statybos bendrove, vasarai išsikėlė Mira Mar pajūrin, kur vykina namų statybą.

Jo išvykimo proga, 16. XII. 50, Lietuvių Klūbo salėje jo draugų būrelis jam suruošė išleistuves ir įteikė pergaminą. Išleistuvėse dalyvavo:

Benita Aukštikalnytė, Cholita Eidu konytė, Monika Šlamaitė, Irenė Staškevičiūtė, Stasytė Braždžiūtė, Juanita Radžiūtė ir jos brolis Leonardas, Adolfas Sruoga, Vytautas ir Algimantas Cibavičiai ir Juozas Karpičius.

Draugė.

ROSITA RYLIŠKYTĖ,
vyriausios Teatro „Colon" grupės šokėja, pasižymėjusi Argentinos filmų artistė. Ji su savo mamyte ir broliuku Eduardu važinėjo [illegible] Mar del Plata pajūrin, kurip jau sunkulėdų švenčių. Naujus [illegible] poziciją", [illegible] Lietuvių Klūbu[illegible] sa Buenos Aires lietuvių kolonija.

— JURGIS VILIAMAS, baigęs gazo įrengimo sutartį Santiago del Estero, grįžo į Hurlingham, kur su dalininku latviu atidaro automobilių taisymo dirbtuvę. Santiago del Estero mieste Viliamas sutiko keletą lietuvių: Baldų dirbtuvėje ten dirba jaunasis Lunius, didelėj krautuvėj pardavėju yra Petrauskas.

— A. KAROSAS, P. Norkus ir Korkūzas nusipirko namą Buenos Aires miesto dalyje Villa Lugano, gatvėje Canadá de Gómez 5222. Prie to namo baigia statyti patalpas savo padidinamųjų foto aparatų dirbtuvei, kurią sausio mėnesį perkels savon pastogėn.

— VYTAUTAS SADŽIUS, valstybinių statybų konstruktorius iš Mendozos viešėjo Rosario ir Buenos Aires. Buvo apsistojęs „A. L. Balse"

JONAS KRUTAS
Įrengia elektrą, taiso radio, prosus ir kt.
Catamarca 3335, Avellaneda

Radio – Elektra
Radio technikas dirba naujus, taiso ir pakeičia visokių rūšių, aparatus. Pataiso antenas pigiai, garantuotai ir ant išsimokėjimo. Išnuomuojami visokiems banketams Radio - Fono amplifikatoriai su lietuviškomis plokštelėmis pigia kaina. Tartis:
VINCAS RAMANAUSKAS
Baigęs mokslą USA
calle POLA 289 — Buenos Aires
T. E. 64 - Liniers - 4154.

Akušerė Beneš Bilek
Diplomuota Pragos ir Bs. Aires Universitetuose. Speciale pagelba gimdyvėms. Pasitarimų valandos nuo 8 iki 21 ir sekmadieniais; 3 kv. nuo Constitución.
Calle Lima 1217, Bs. Aires.
TE. 23-3389.

Dr. M. RABINOVICH
Šlapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas.
Oda. — Sifilis. — Pilvas.
Širdis. — Plaučiai.
Moterų ligos. — Gyslos. — Hemorojus.
Spindulinė X. Trumpieji, Elektrokoagulacia.
Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12
JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47, Cuyo 4970 — BS. AIRES
(Altura: Córdoba 2200)

NUOŠIRDŪS LINKĖJIMAI NAUJŲ METŲ PROGA

Baigdamas savo bendradarbiavimo metus Argentinos lietuvių veterane „A. L. Balse", pažvelgiau į 1950 metų grąžų „A. L. Balso" komplektą, kuriame pamačiau, kad jam išleisti reikėjo kruopščių rankų, pasiryžimo, daug vargo ir meilės spaudos darbui. Aš, šiandieniniame „A. L. Balse" matau daug tiesos žodžių apie dabartinę mūsų Tėvynės padėtį ir paguodos pasaulyje išsiblaškiusiems lietuviams. Šiandieninis „A. L. Balsas" yra puikus ginklas kovai dėl Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės. Ateis diena, kad jo vardas bus aukso raidėmis įrašytas į Lietuvos veteranų sąrašus.

Dėkodamas už mano daugelio rašinių gerą įvertinimą ir manęs skaitymą uoliųjų bendradarbių eilėse, iš savo širdies gelmių sveikinu su Naujaisiais Metais gerb. „A. L. Balso" redaktorių Kost. NORKŲ, leidėją Pr. OŽINSKĄ, visą „A. L. Balso" štabą, savo kolegas „A. L. Balso" bendradarbius ir mielus „A. L. Balso" skaitytojus. Mažiesiems „Vaikų Kampelio" skaitytojams linkiu 1951 metais savo skyrelyje pasirodyti dažniau su savo kūryba.

L. Kančauskas.

KALĖDINĖS IŠKILMĖS GRUDZINSKŲ ŠEIMOJE

Kalėdų švenčių proga p. Jonas Grudzinskas minėjo savo amžiaus sukaktį ir savo namų (Cossio 6978) padidinimo šventę. Malonus šeimininkas su savo žmona ponia Ona Matusevičiūte Grudzinskiene ir jų vienturte dukra Onyte tikrai nuoširdžiai pavaišino skaitlingus svečius, kurių tarpe matėsi žymios Buenos Aires lietuvių šeimynos:

J. Čikštai, J. Kaminskai, A. Sudniai, J. Janulioniai, J. Velečkai, P. Kulioniai, V. Stankevičiai, A. Mušketai, L. Mušketai, J. Morkūnai, J. Jankauskai, V. Petruliai, V. Savilioniai, A. Frankevičiai, L. Vaitekūnas, J. Prietai, J. Martinoniai, V. Garselakai, „A. L. B" redaktorius, fotografas A. Kirstukas, J. Petrusevičius ir daug kitų vaišingų šeimininkų draugų.

Sukaktuvininkas gavo daug gražių dovanų. Lietuviškos dainos skambėjo iki vėlumos.

Irenė Staškevičiūtė.

KALĖDŲ EGLUTĖ PABALTIJO VAIKUČIAMS

Lietuvių Klūbo scenoje, Boedo 737, Buenos Aires, buvo gražiai papuošta Kalėdų eglutė. 23. XII. 50 vaikučiams dovanas atnešė [illegible] kolonijos veikėjai, o per Kalėdas Latvių [illegible] junimas veikėjai. Matėsi ir lietuvių [illegible] vaikų svarbu su savo tėvais prisidėjusiais su [illegible] mažiesiems.

[illegible] gražus Pabaltijo tautų bendradarbiavimas tikrai sveikintinas, nes nuo pat mažens susipažįsta visų trijų Pabaltijo tautų augančioji karta, sykiu džiaugdamiesi, kad vyresnieji jos neužmiršta.

Kalėdų Diedukas.

MORKŪNŲ „BEDIEVIS" IŠVYKO Į JUNGTINES VALSYBES

Brolių Jurgio ir Juozo Morkūnų kėdžių fabriko ilgametis sargas, Kazimieras Januševičius, 22. XII. 50 iš Buenos Aires išplaukė į JAV pas savo žmoną ir vaikus.

Januševičių visi vadino „bedieviu" ir mažai kas jo tikrą pavardę težinojo. Vienok jis buvo visų darbo draugų mylimas, ką įrodo gražios išleistuvės, suruoštos „bedievio" garbei pp. Morkūnų ir jų fabriko personalo.

Rep.

„GARNYS"
BRAZILIJOJE
Mėnesinis juokų žurnalas
CAIXA POSTAL 4189, S. Paulo
Red. — Leid. Klemensas Jūra
Egz. $1 M/N. Gaukite Balse

INŽINIERIUS DIČIUS PAKRIKŠTINO ANTRĄ DUKTERĮ

Inž. Anatolius Dičius su ponia Antanina Leskauskaite Dičiene kalėdų dienoje pakrikštino antrą savo dukrą, Maria - Žibutė. Krikštino lietuvių bažnyčioje kun. Dr. K. Černiauskas. Krikšto tėvais buvo PLIAS Argentinos skyriaus pirmininkas inž. Jonas Ramanauskas ir ponia Juana Gasevičiūtė Krapovickienė. Ta proga pp. Dičių namuose, Saavedra 10, Quilmes, įvyko labai iškilmingos vaišės, kuriose dalyvavo šešių tautybių svečiai:

Inž. Pranas Krapovickas su šeima, K. Gasevičiai, arch. D. Namikas su ponia, „A. L. Balso" leidėjai P. O. Ožinskai ir red. K. Norkus, tėvų marijonų vyresnysis kun. J. J. Jakaitis, TULSA direktorius č. Buividas, pp. Malėlai, Brazaičiai, B. Šerkšnas, C. Auch su ponia, inž. A. Morkūnas, p-lė Sofia Linartaitė, inž. L. Neimanas, Veselauskai, inž. Magnuson, inž. Froiler ir kiti inžinieriaus Dičiaus darbo draugai.

Po skanių pietų malonus šeimininkas padarė filmą ir vaišės tęsėsi iki vėlumos. Maria - Žibutė gavo daug gražių dovanų. Vaišių pabaigoj lietus svečius suvarė pastogėn, kur taipgi tęsėsi linksmos kalėdinės krikštynos.

N. G.

IŠ VOKIETIJOS ATVYKSTA KELIOS ŠEIMYNOS

P. Radvilavičiaus iš Tafi Viejo, Tukumano provincijos, kvietimu iš Vokietijos atvyksta jo brolis, Apolinaras Radvilavičius su žmona Vanda, sūnais Zigmu, Juozu ir dukra Regina.

Į Comodoro Rivadavia atvyksta Beatričė Mikėnienė su svo sūnum Kęstučiu. Juos iškvietė vėlionies brolis, P. Mikėnas, mokytojų Mikėnaičių tėvas.

Alfonsas Pietaris atvyko pas savo tėvą į Buenos Aires.

Į Comodoro Rivadavia taipgi atvyksta fotografas Edmundas Jakaitis su šeima. Juos iškvietė Edmundo dėdė, p. Balšaitis gyvenantis Comodoro Rivadavia.

MINDAUGIEČIŲ CHORAS BUS CENTRE 20. I. 1951

Berisso lietuvių mindaugiečių jaunimo choras, mokytojo Petraičio vadovaujamas, su skaitlinga berissiečių ekskursija atvyksta į Buenos Aires sausio 20, 1951, šeštadienį.

Pagerbkime mūsų brolius berissiečius skaitlingu atsilankymu. Išgirskime jų dainas ir sykiu dalyvaukime ta proga Lietuvių Centro rengiamuose šokiuose, Tabaré 6950, Buenos Aires.

[illegible] IR KŪČIOS BOULOGNE

Daug gražių svečių dalyvavo Kūčiose ir Kalėdose pas mozaikų fabrikantus Zavickus ir Viršulą Boulogne.

Svečių tarpe matėsi gerb. J. Švenčionis su sūnum studentu Faustinu, Gaidamauskai, Karaveckai, Balčiūnai, Tumai, Alf. Jokubonis ir kt.

Kūčios buvo su plotkelėmis; Kalėdos su įvairiausiais skanėsiais. — R.

— EDVARDAS ZUBRICKAS iš Buenos Aires Naujus Metus sutiko pas savo motina Antosę Zubrickienę ir tėviną Br. Valentą Fray Bentos, Urugvajuje.

Dr. E. LEVINAS
Lietuvis gydytojas - chirurgas diplomuotas Berlyno ir Kordobo universitetuose, buvęs Rosario ligoninės klinikos vedėjas, daba Hospital de Clinicas, Sala 4 gydytojas, kalbantis lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultorijoje
nuo 15 iki 18 val.
CALLAO 545 T. A. 35 - 8669

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA"
(St. Povilonio namuose)
c. La Rioja 2219, VILLA PORVENIR
TE: 20 — Avellaneda — 9380
Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

ODOS LIGOS — SIFILIS
Dr. MIGUEL FINKELBERG
Gydytojas specialistas ligoninės Durand
CORRIENTES 5628, 1 piso T. A. 54-7593
Priėmimo val.: 15 - 19. — Sekmad. ir šventad. 9 - 11.

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"
VENEREAS
LYTIES LIGOS — SIFILIS — ŠLAPUMAS
ODOS ir KRAUJO LIGOS. (ANALIZAI).
Skubus, modernus gydymas.
Egzema — Psoriasis — DR. FILIPPINI.
Pilvelio — Vidurių — Jaknų — Inkstų — Plaučių Ligos.
REUMATIZMAS — LUMBAGO — ŠIRDIS — Hemorojus —
Venų Išsiplėtimas — Kvėpavimas — AZMA — Vėmimas.
MOTERŲ LIGŲ Gydytojas, DR. NUÑEZ
GERKLĖ — NOSIS — AUSYS — Gyd DR. MACCHI.
Priėmimas nuo 9 iki 21. Sekmadieniais nuo 9 iki 12
RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

VIANORD
Skandinavų lėktuvais ir laivais kelionės į Europą ir atgal
PATARIMAI EMIGRACIJOS REIKALAIS
T. E. 35-0485 — SUIPACHA 156 — T. E. 35-7912

Kalnai miškeliai ir jūra vien tik Piriapolyje — Piriapolis su savo gražiomis apylinkėmis — puikiausias pliažas. — Viešbutis „Explanada", ant pat jūrų kranto, siūlo būtą ir maistą nuo 30 iki 37 Argentinos pezų dienai asmeniui. Europietiškas maistas. Savininkai latviai.
HOTEL EXPLANADA
Juan y Catalina P. de Pemper, sav.
PIRIAPOLIS — URUGUAY Telefonas: 75

PONIA KATALINA ČEKANAUSKIENĖ GRĮŽO IŠ SANATORIJOS

Ponia Katalina P. Čekanauskienė tapo operuota nuo apendicito sanatorijoje J. P. C. de Maria. Operacija puikiai pavyko ir ligonė grįžo į savo šeimos židinį Sarandi.

— PETRAS VYTAUTAS KRANIAUSKAS, nepaisant savo jauno amžiaus ir trumpo Argentinoje gyvenimo laiko išlaikė konkurso kvotimus ir įstojo vidurinėn Industrinėn mokyklon Ing. Huergo Nr. 2.

— JONAS IR ONA SUDNIAI kalėdas ir Naujuosius Metus leidžia Kordobos kalnuose, prie ežero Calamuchita, viešėdami pp. Palšių pensione „Lituania".

— MILDA EMILIA KRANIAUSKAITĖ, nors tik 8 mėnesiai Argentinoje, bet gavusi šešių skyrių pažymėjimą įstojo į komercinę gimnaziją.

— MONIKA ŠLAMAITĖ šventėms išvyko į Villa del Dique, Kordobon, pas pp. Stankūnus.

— JULIUS IR EMILIA PETRONIAI šventes praleidžia pas pp. Stankūnus, Villa del Dique, Kordobos kalnuose.

— KAZIMIERAS MARCINKEVIČIUS ir Simonas Demendžiūnas su šeimynomis Naujus Metus sutinka Atlanto pajūry, Necochea.

— VINCAS IR MARCELĖ SENULIAI iš Tandil Naujus Metus sutinka savo draugų tarpe Berisse.

— PETRAS VITKAUSKAS su žmona ir J. Karatovich, jugoslavų tautybės, prieš 6 mėnesius atidaré didelę maisto produktų krautuvę, kampas Saavedra ir Uriburu gatvių, Quilmes.

„AVENIDA"
BARAS — KAVINĖ — BILIJARDAI
AV. SAENZ 1243 — TE. 61 - 0241
Nueva Pompeya
Savininkai lietuviai:
Leonas Pilka, Jonas Staśauskas, Ignas Liūmas ir Vincas Vilkelis.

GONDRAND - DELFINO SRL.
Organización Mundial de Viajes
Florida 439 Buenos Aires T. E. 31 - 1051/8
Pasajes de llamada con fecha fija de Alemania, Austria, Inglaterra, Francia, Italia etc. — Venta de pasajes marítimos y aereos de todas las Compañias a precios oficiales — Oficinas propias en todos los paises del mundo.

Lietuvių Krautuvė
parduoda: papirosus, loterijos bil., marškinius, kojines vyrams, kvepalus ir rašomąją medžiagą.
PETRAS VAICEKONIS, sav.
WARNES 378 VILLA CRESPO

ANTANAS PASTARNOKAS
Restoranas — Baras — Bilijardai
CARLOS PELLEGRINI 1453
Isla Maciel — Avellaneda

Ave America!
25 poeto Jurgio Kastyčio Gliaudos eilėraščiai. 17 dailininko Vl. Vijeikio piešinių. Gražus 32 pusl. leidinys. Viršelyje — dangoraižiu perverta širdis.
Išleista J.A.V. Knygelės kaina 3 Argentinos pezai. Gaunama: „A. L. BALSE"
Av. Boedo 737 — Buenos Aires.

Nikod. Leipus
LAIKRODININKAS
Garantuotai taiso laikrodžius
Daro ir perdirba žiedus
Pasiteiraukit — būsit patenkinti
Constitución 3586, Bs. Aires
Telefonas 46 - 1819

JURIDINIS BIURAS
Adv. Dr. Roman Ciechanow
Adv. Dr. Roberto Rois
c. Maipu 231, oficina 231
TE: 34 - 1020 ir 34 - 0601
Nuo 3 iki 6:30. Šešt. 3 - 4
Darbo bylos. Šeimos Dokumentai pilietybei ir pensijai. Pirkimas ir pardavimas nejudomų nuosavybių.

M. Banitytė - Frey
gimdyvės akušerė
priima ligonis ir duoda patarimus gimdyvėms visą dieną.
CHACO 28 Valentin Alsina

VINCAS BAGDONAVIČIUS
Almeno „Kėdainiai" sav.
Albeyos 2799; Tel. 51-7014
Villa Pueyrredon — Bs. Aires.

Aronas Resnikas
laikrodininkas ir auksorius
Pardoda ir pertaiso laikrodžius ir žiedus.
Ir perka auksą.
CORRENTES 5349 — Buenos Aires
T. A. 54, Darwin 7981

Antano Girdausko
Visokių Baldų Fabrikas
HERNANDARIAS 1721 - Bs. Aires
Dirba moderniškiausius baldus šeimynoms garantuotai ir nebrangiai. Kviečia persitikrinti ir pasirinkti.

CORRALON Y SANITARIOS
de Wolf Arender e hijo
Įteikiama statybai medžiaga įmokant 50 % kainos. Likęs išsimokėjimui. Kainos pigios. Lietuviai pasiteiraukit
MAXIMO PAZ 1099, esq. Santa Fe
T. A. 241-0673 - 4 de Junio

DR. J. GINTYLA,
Medicinos Gydytojas
ELEKTROTERAPIA
Reumatizmo, ciatica ligų specialistas
PERSIKĖLĖ Į
José Evaristo Uriburu 1312
I - as aukštas
T. E. 42 - 2036
Priima ligonius kasdien 10 - 13 val. ir Antradieniais, ketvirtadieniais ir Šeštadieniais 15 - 18 val.

JURIDINĖ SLAVŲ STUDIJA
Dr. Joaquín Prieto — adv., b. Trib. teisėjas.
I. STAMBOLSKI — Procurador
Sr. José Podres — Admin. reikalai.
GUIDO PODRES
Civiliai, kriminaliai ir administraciniai reikalai; ypatingai greit sutvarkomos bylos už SUŽEIDIMUS DARBE, kelionėse ir už palinosavimus iš darbo sostinėj ir provincijoj. Palikdami, paveldėjimų išieškojimai. Tarpininkauja perkant ir parduodant biznius ir namus. Skuba visuomet užtikrintr.
Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 20
LAVALLE 1605 (entrepiso derecha) — BUENOS AIRES
T. A. 35, Libertad 3444
PASTABA: Išreikalavimas, legalizavimas ir vertimai metrikų iš visų Europos šalių pensijomis ir pilietybės gavimui.

Imprenta „La Voz", Defensa 828, B. Aires.